

CEDMO TRENDS

1. VLNA VÝZKUMU

CEDMO TRENDS

CEDMO TRENDS je longitudinální panelový výzkum (longitudinal panel design) realizovaný po dobu 30 měsíců v rámci projektu „Česká populace v časech infodemií“, který zastřešuje hlavní řešitelské pracoviště výzkumného konsorcia *Central European Digital Media Observatory* (dále jen „CEDMO“), tedy Univerzita Karlova.

Cílem výzkumu je zmapovat vývoj chování populace v oblasti konzumace různých druhů mediálních obsahů se zaměřením na jednotlivé typy informačních poruch (např. misinformace, dezinformace), jež nejen oslabují důvěru veřejnosti v instituce nezbytné pro existenci pluralitní demokracie, ale též zesilují jednotlivé infodemie, což se kupříkladu projevilo při epidemii onemocnění COVID-19. Dílčí výsledky jsou pravidelně publikovány na stránkách cedmohub.eu/cs/

MEDIAN

Projekt realizuje společnost **MEDIAN, s.r.o.**

MEDIAN je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software.

Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

MEDIAN je členem odborných sdružení:

SIMAR

TGI Network

American Marketing Association

Přemysl Čech, jednatel MEDIAN, je členem:

ESOMAR

METODIKA VÝZKUMU

velikost vzorku 3036 respondentů ve věku 16 a více let

---

termín dotazování 15. – 27. března 2023

---

metoda sběru dat online dotazování na panelu respondentů (CAWI)

---

reprezentativita kvótní výběr
výzkum je reprezentativní pro obecnou populaci ČR starších 16 let podle základních sociodemografických proměnných (pohlaví, věku, vzdělání, regionu a velikosti místa bydliště), podle pracovního statusu a minulého volebního chování (volby do PS ČR 2021, 2. kolo prezidentských voleb 2023)

---

realizátor a zadavatel výzkum realizuje společnost MEDIAN, s.r.o. (člen SIMAR) exkluzivně pro Univerzitu Karlovu

---

STRUKTURA VZORKU

pohlaví

muž	49,0 %
žena	51,0 %

velikost místa bydliště

do 999 obyvatel	16,8 %
1 000–4 999 obyvatel	22,2 %
5 000–19 999 obyvatel	19,0 %
20 000–99 999 obyvatel	17,9 %
100 000 nebo více obyvatel	22,7 %

nejvyšší ukončené vzdělání

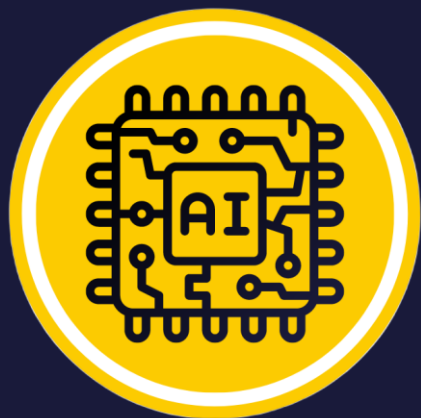
základní	12,7 %
vyučen(a) / střední bez maturity	33,2 %
střední s maturitou	35,2 %
vysokoškolské	19,0 %

věková skupina

16-24 let	9,7 %
25-34 let	14,3 %
35-44 let	17,6 %
45-54 let	17,8 %
55-64 let	15,0 %
65 a více let	25,5 %

kraj

Hl. m. Praha	12,3 %
Středočeský	13,2 %
Jihočeský	6,0 %
Plzeňský	5,6 %
Karlovarský	2,7 %
Ústecký	7,5 %
Liberecký	4,1 %
Královéhradecký	5,2 %
Pardubický	4,8 %
Kraj Vysočina	4,8 %
Jihomoravský	11,4 %
Olomoucký	5,9 %
Zlínský	5,5 %
Moravskoslezský	11,1 %

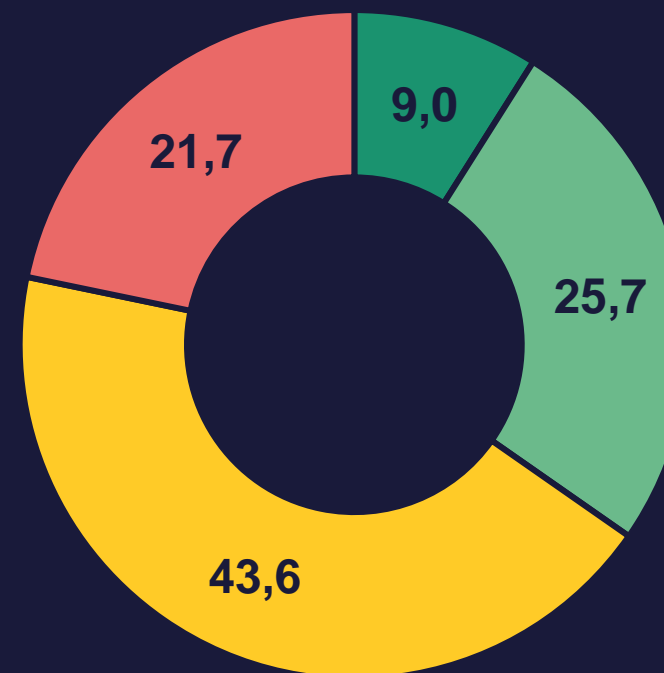

INFORMAČNÍ PORUCHY

Vnímané vystavení dezinformacím

Obecně respondenti soudí, že dezinformacím v uplynulém měsíci spíše nebyli vystaveni.

Muži se oproti ženám významně častěji domnívají, že dezinformacím vystaveni byli. To stejné platí pro starší ročníky a méně časté uživatele internetu. Naopak lidé z Prahy a Středních Čech se častěji oproti zbytku republiky domnívají, že jim vystaveni nebyli.

- Velmi vystaven/a
- Spíše vystaven/a
- Spíše nevystaven/a
- Vůbec nevystaven/a

IP02. Do jaké míry jste v uplynulém měsíci podle Vašeho názoru byl/a, anebo nebyl/a vystaven/a účelově šířeným nepravdivým či manipulativním informacím (někdy též označovaným jako „dezinformace“) v médiích?

N=3036

Vnímané vystavení dezinformacím V SOUVISLOSTI S KONZUMACÍ MÉDIÍ 1/2

Obecně vzato je efekt pocitu vystavení dezinformacím silnější v souvislosti se sledováním TV a poslechem rozhlasu, než v souvislosti s navštěvováním online portálů a se čtením tištěných médií.

Denní posluchači rozhlasu mají oproti sporadickým posluchačům signifikantně častěji dojem, že byli vystaveni dezinformacím. Silný efekt byl zaznamenán u stanic Českého rozhlasu, ne však u komerčních rozhlasových stanic.

To samé platí pro TV: velmi silně pro TV Nova, Prima. Překvapivě efekt nebyl zaznamenán u TV Barrandov. Naopak menší pocit vystavení dezinformacím referují konzumenti Seznam TV.

Co se týče tištěných médií, signifikance se vyskytují u denních konzumentů Mladé fronty DNES v ambivalentní kombinaci: respondenti konzumující médium MF DNES „jednou denně“ se cítí spíše vystaveni dezinformacím oproti nekonzumentům. Na druhou stranu ti, kteří konzumují MF DNES „vícekrát za den,“ se cítí dezinformacím spíše nevystaveni, oproti těm, kteří konzumují médium „jednou denně“.

Vnímané vystavení dezinformacím

V SOUVISLOSTI S KONZUMACÍ MÉDIÍ 2/2

Co se týče sociálních sítí, signifikance se objevují obecně vzato u respondentů, kteří dané sítě používají „jednou denně“ (ve srovnání se sporadičtějšími uživateli), ne však u respondentů, kteří je používají „vícekrát za den.“ Rozdíl mezi „zkontrolováním“ sociálních sítí jednou za den a permanentní „online přítomností“ se ukazuje jako významný.

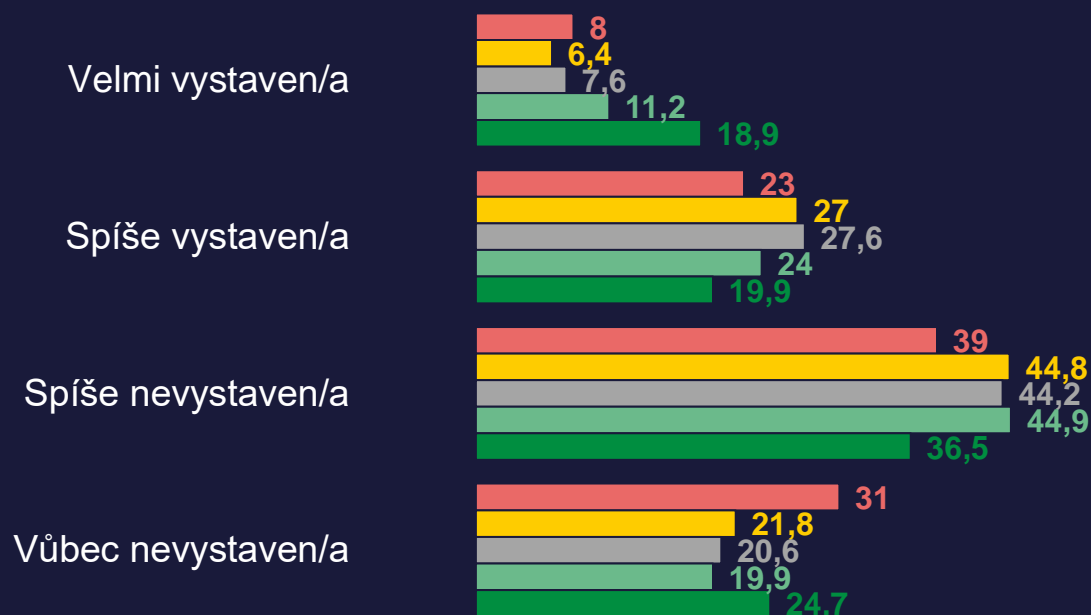
U sociálních sítí se signifikantně častěji objevuje pocit vystavení dezinformacím u respondentů, kteří jsou „vícekrát za den“ na Facebooku, oproti uživatelům, kteří se přihlásí jednou týdně.

Významně častěji jsou o tom přesvědčeni také uživatelé, kteří jsou „jednou denně“ na YouTube, oproti „ani jednou.“ Lidé, kteří tráví jednou denně nebo 2-6x týdně čas na e-mailu (který byl v otázce též klasifikován jako sociální síť), se vyskytuje stejný efekt.

Vnímané vystavení dezinformacím

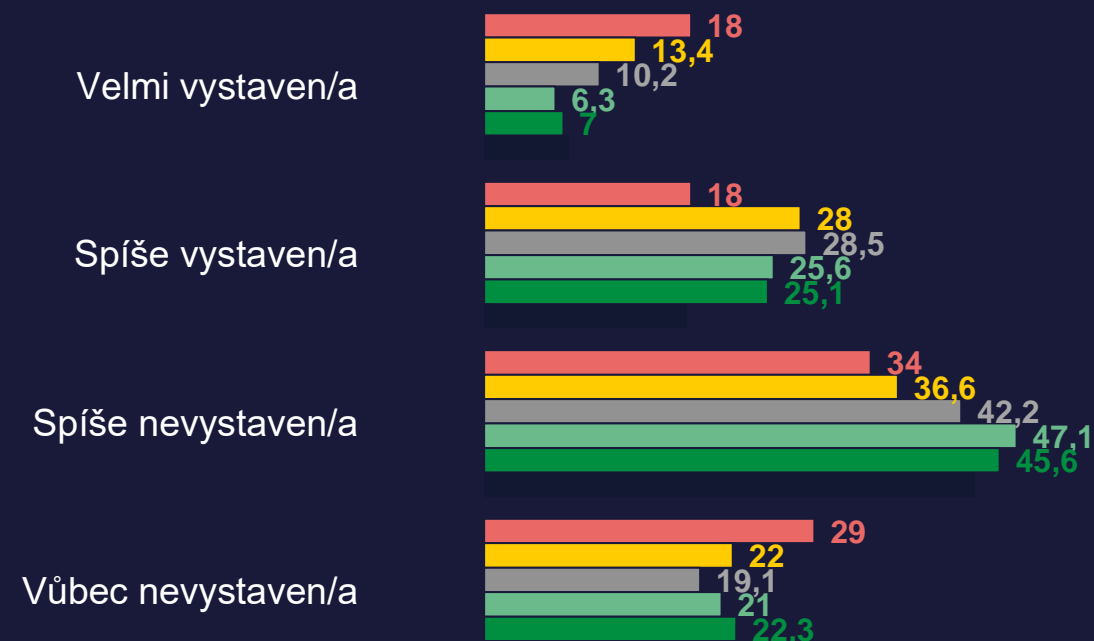
V SOUVISLOSTI S EKONOMICKOU SITUACÍ 1/2

Jak moc si děláte starosti kvůli penězům?

■ Vůbec ne ■ Trochu ■ Středně ■ Hodně ■ Maximálně

Jak obtížně, anebo snadno vaše domácnost vychází s příjmem, který současně má?

■ Velmi obtížně ■ Obtížně ■ Spíše obtížně ■ Spíše snadno ■ Snadno

IP02. Do jaké míry jste v uplynulém měsíci podle Vašeho názoru byl/a, anebo nebyl/a vystaven/a účelově šířeným nepravdivým či manipulativním informacím (někdy též označovaným jako „dezinformace“) v médiích?

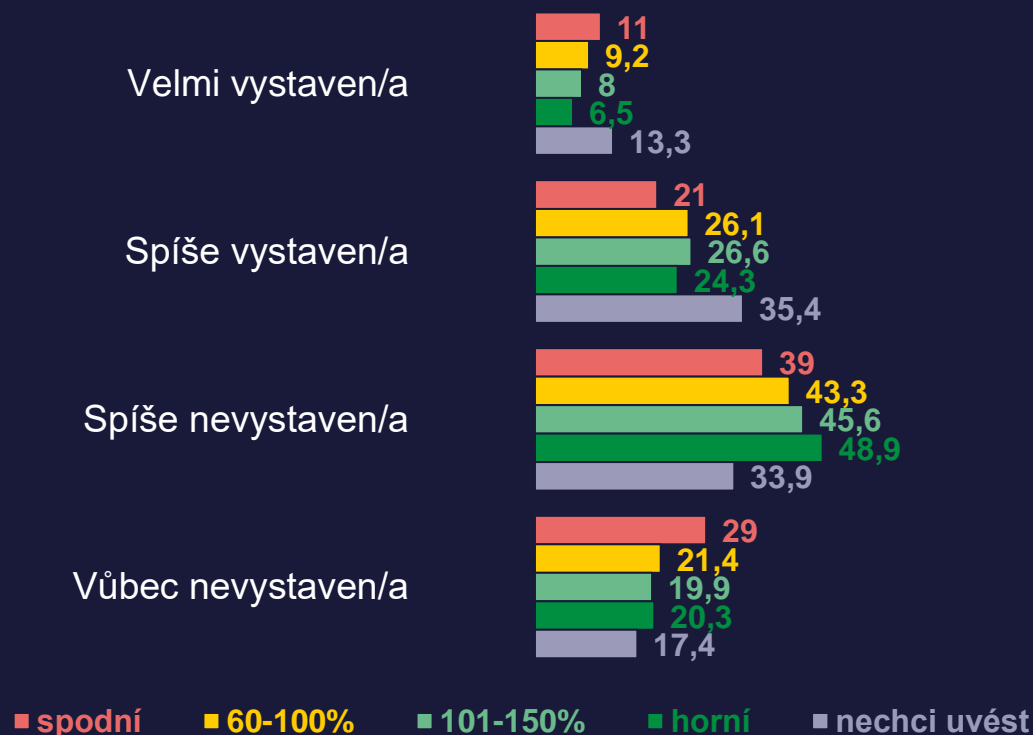
N=3036

Vnímané vystavení dezinformacím V SOUVISLOSTI S EKONOMICKOU SITUACÍ 2/2

Ekonomická zátěž v odpovědích respondentů souvisí s pocitem vystavení dezinformacím: Pocit, že jsou lidé vystaveni dezinformacím, roste s tím, jak moc si lidé dělají starosti kvůli penězům, jak obtížně jejich domácnost vychází s příjmem i do jaké míry si nemohou dovolit určité výdaje.

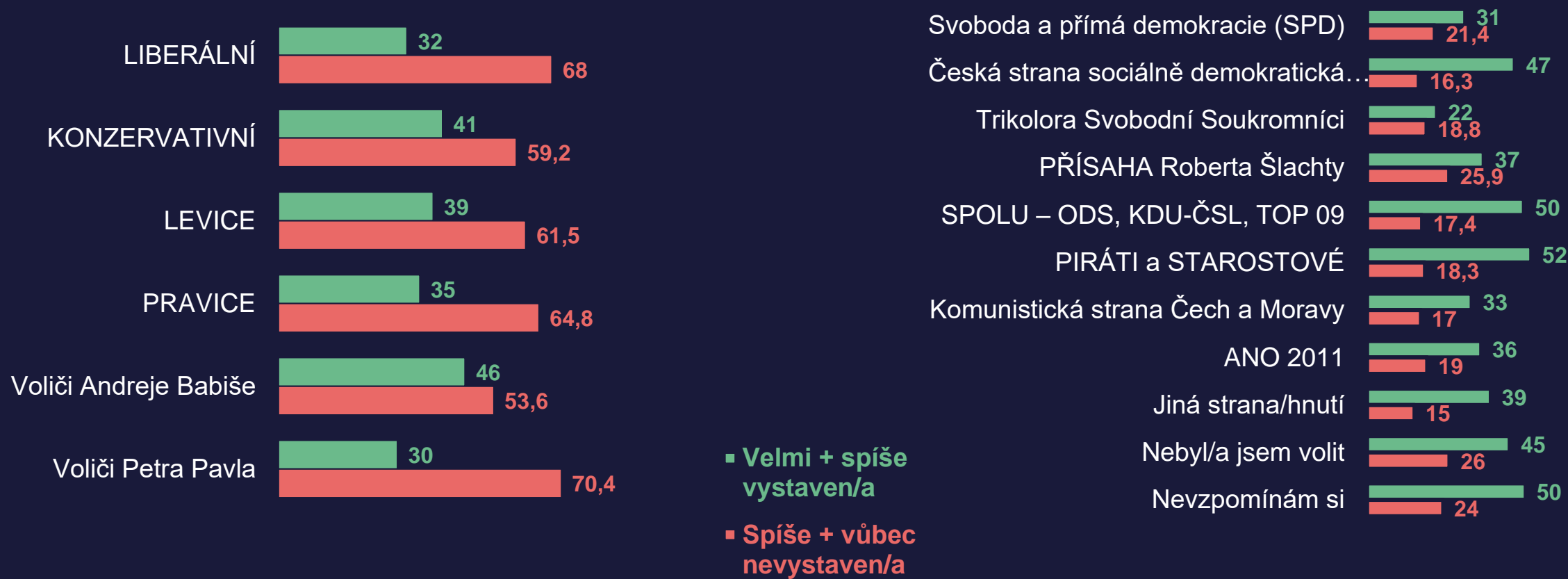
Napříč otázkami ohledně ekonomické situace se také často objevuje odpověď „vůbec nevystaven“ u lidí, kterých se daná situace „netýká.“

Měsíční čistý příjem domácnosti

Vnímané vystavení dezinformacím

V SOUVISLOSTI S POLITICKÝMI HODNOTAMI 1/2

IP02. Do jaké míry jste v uplynulém měsíci podle Vašeho názoru byl/a, anebo nebyl/a vystaven/a účelově šířeným nepravdivým či manipulativním informacím (někdy též označovaným jako „dezinformace“) v médiích?

N=3036

Vnímané vystavení dezinformacím V SOUVISLOSTI S POLITICKÝMI HODNOTAMI 2/2

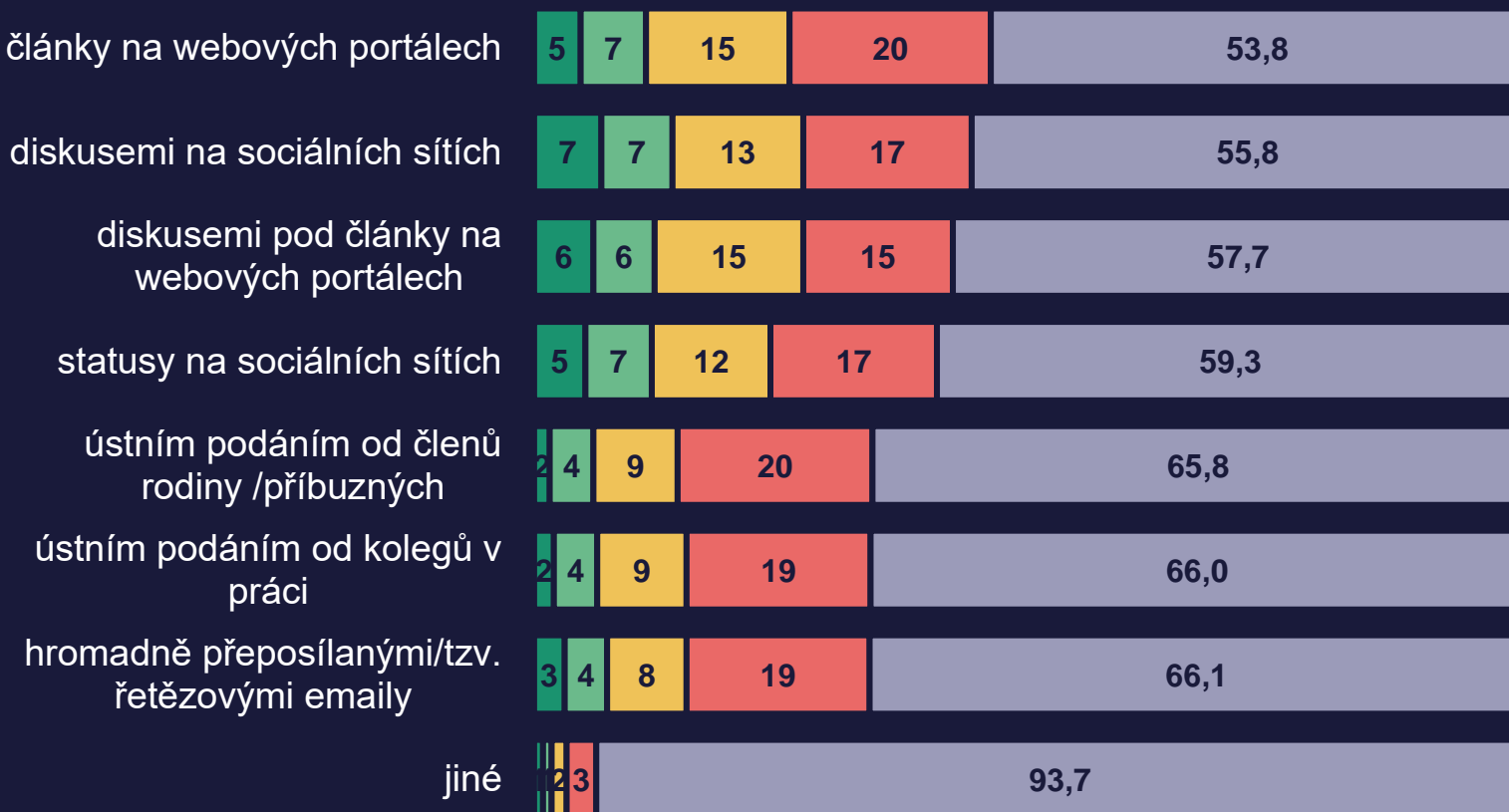
Na liberálně-konzervativním spektru se významné statistické odchylky mezi lidmi neobjevují, nicméně voliči krajní pravice mají oproti voličům krajní levice častěji pocit, že dezinformacím spíše nebyli vystaveni.

Častěji mají také pocit vystavení dezinformacím voliči Andreje Babiše (v prezidentské volbě). Velmi silný je efekt u voličů KSČM a SPD (v parlamentních volbách 2021).

Zdroje dezinformací

Nejčastěji se dezinformace dostávaly k lidem v uplynulém měsíci skrze články na webových portálech, nicméně v těsném závěsu se v odpovědích objevují také diskuze na sociálních sítích, pod články na webových portálech a také statusy na sociálních sítích.

Hromadně přeposílané e-maily a ústní podání informací byly ve srovnání s výše uvedenými zdroji méně zastoupeny.

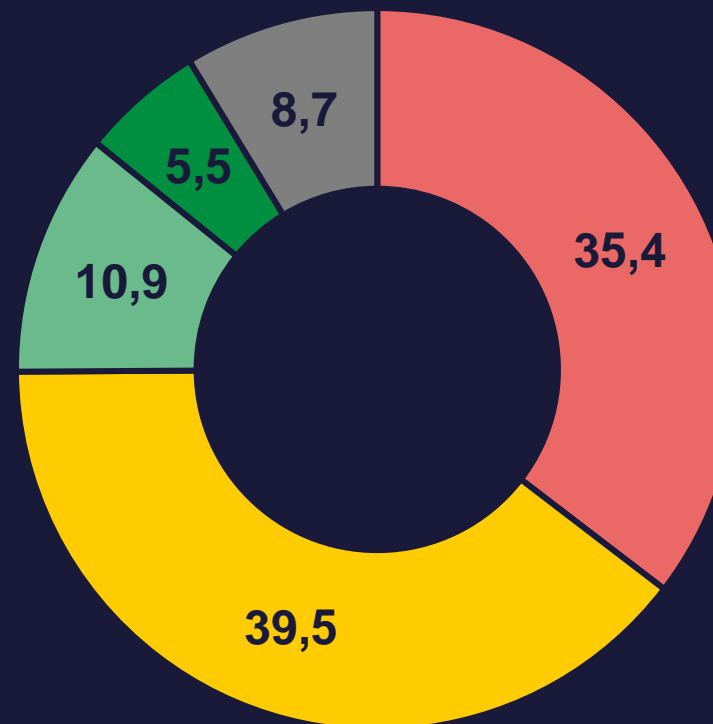
▪ vícekrát za den ▪ jednou denně ▪ vícekrát v různé dny (2-6x týdně) ▪ jednou týdně ▪ ani jednou

IP03. Jak často se k Vám v uplynulém měsíci dostávaly nepravdivé či manipulativní informace (někdy též označované jako „dezinformace“) z následujících zdrojů?

Vnímaná závažnost šíření dezinformací

Obecně je šíření dezinformací vnímáno jako poměrně závažný problém.

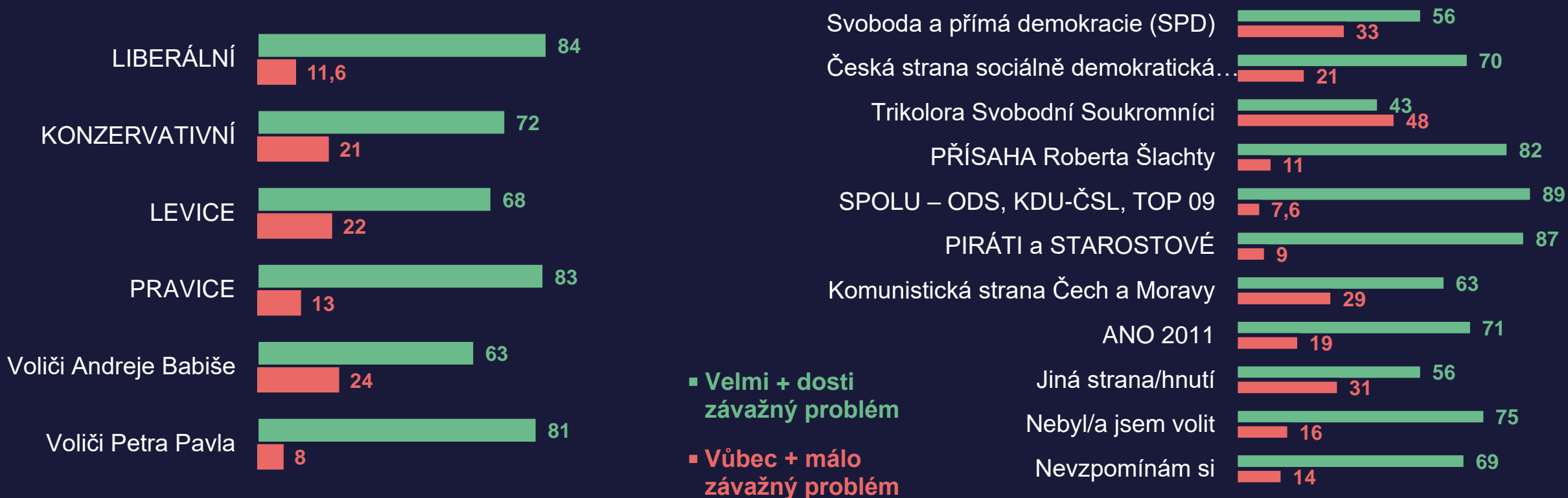
Nejčastěji hodnotí šíření dezinformací jako problém mladší ročníky, lidé z Prahy a Středních Čech a častí uživatelé internetu.

- **Velmi závažný problém**
- **Dostí závažný problém**
- **Málo závažný problém**
- **Vůbec to není problém**
- **Nevím, nedokážu posoudit**

Vnímaná závažnost šíření dezinformací

V SOUVISLOSTI S POLITICKÝMI HODNOTAMI 1/2

- **Velmi + dosti závažný problém**
- **Vůbec + málo závažný problém**

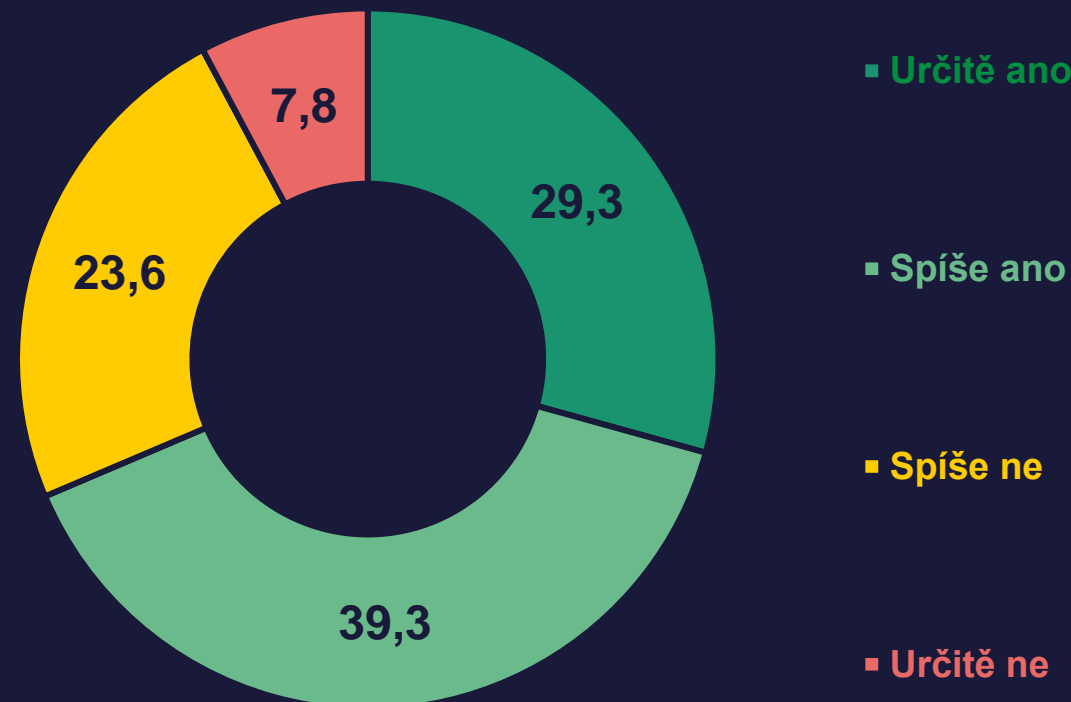
Vnímaná závažnost šíření dezinformací V SOUVISLOSTI S POLITICKÝMI HODNOTAMI 2/2

Jako „velmi závažný“ problém vnímají šíření dezinformací spíše liberálně orientovaní respondenti, ale také voliči pravice, voliči Petra Pavla a voliči SPOLU a PirSTAN (voliči PŘÍSAHY Roberta Šlachty jejich šíření také vnímají jako problém, ale s menší mírou závažnosti).

Ohrožuje šíření dezinformací bezpečnost ČR?

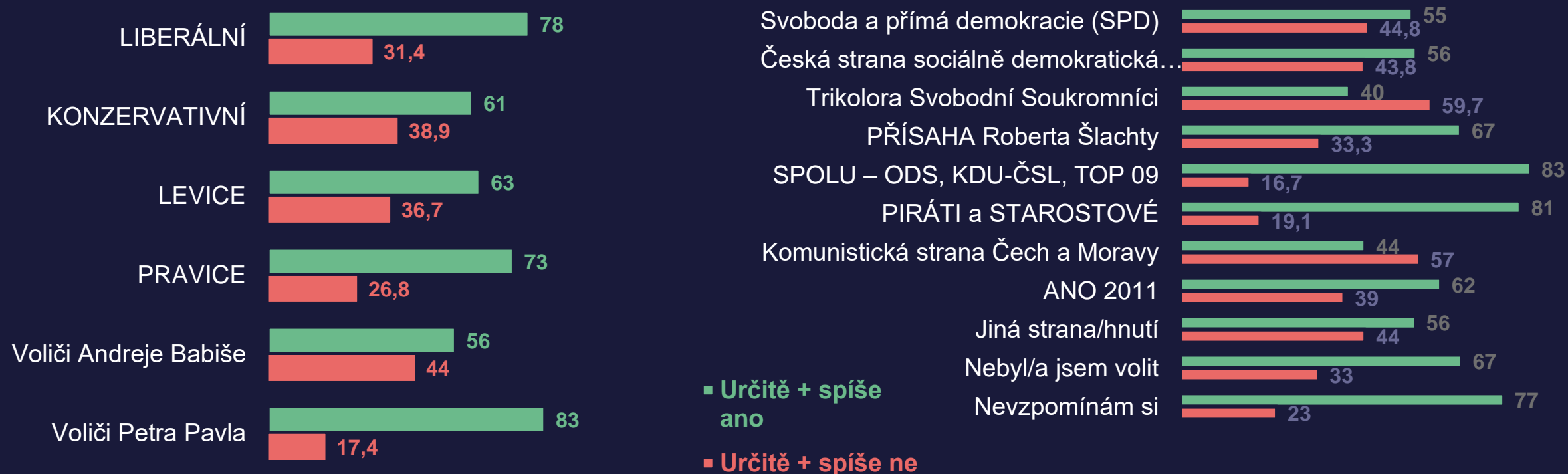
Dezinformace dle odpovědí respondentů spíše ohrožují bezpečnost ČR.

Muži si jsou jistější v názoru, resp. jak odpověď „určitě ano“, tak odpověď „určitě ne“ uvádějí signifikantně častěji než ženy. Mladší ročníky do 34 let a vysokoškolsky vzdělaná populace rovněž považují dezinformace za větší hrozbu.

Šíření dezinformací a bezpečnost ČR

V SOUVISLOSTI S POLITICKÝMI HODNOTAMI 1/2

Šíření dezinformací a bezpečnost ČR

V SOUVISLOSTI S POLITICKÝMI HODNOTAMI 2/2

Mezi lidmi, kteří se domnívají, že šíření dezinformací ohrožuje bezpečnost ČR, se vyskytují významně častěji liberálové oproti konzervativcům a pravici voliči oproti levicovým, dále voliči Petra Pavla v prezidentské volbě a voliči koalic SPOLU a PirSTAN ve sněmovních volbách.

Významně častěji s tímto tvrzením nesouhlasí voliči SPD a KSČM, v menší míře též Trikolory + Svobodných + Soukromníků, ČSSD a ANO.

AKTUÁLNÍ SPOLEČENSKÉ OTÁZKY

Věřohodnost aktuálních pravdivých narativů*:

Kvůli vysokému počtu ilegálních migrantů, kteří přicházeli i na území České republiky, zavedlo v roce 2022 Ministerstvo vnitra kontroly na hranici se Slovenskem

Chat GPT dokáže učit a psát obsáhlé texty na základě uživatelského požadavku. Zvládne počítat matematické příklady, psát básně a do jisté míry dokáže dokonce i psát počítačové programy

■ zcela věrohodné

■ spíše věrohodné

■ spíše nevěrohodné

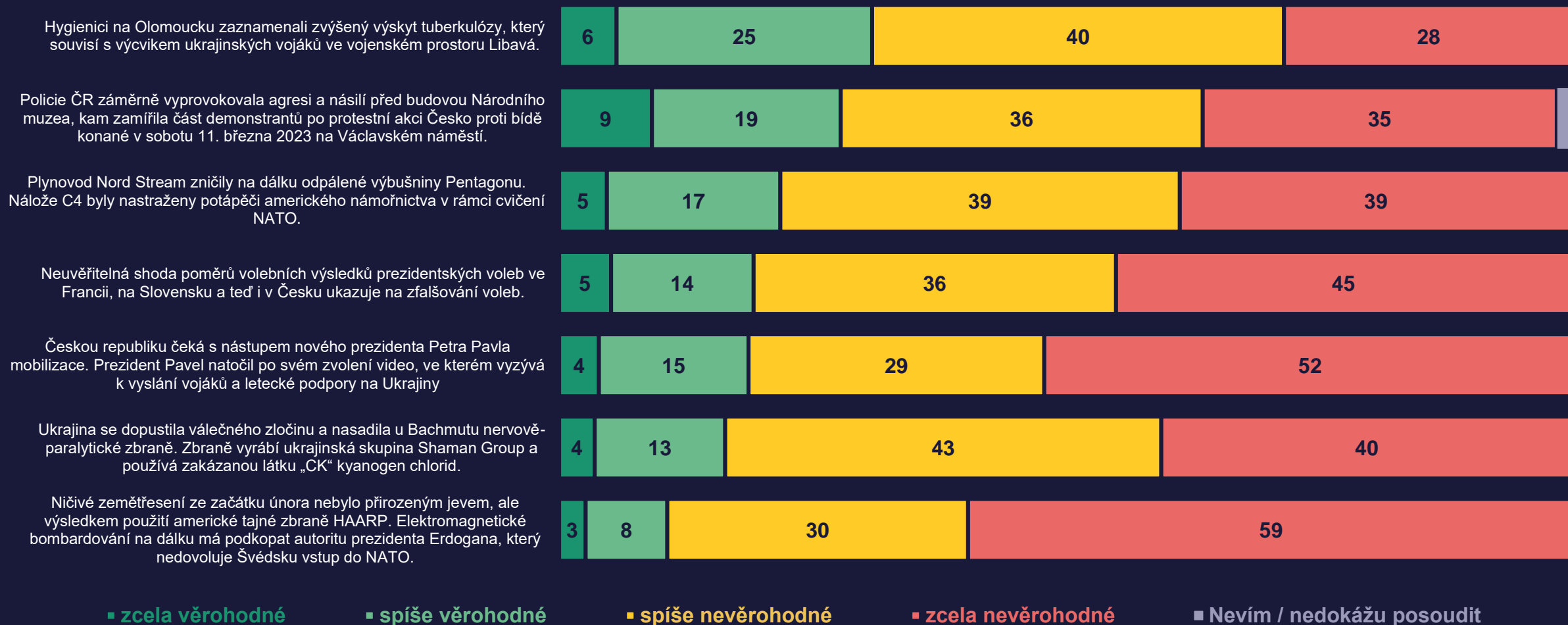
■ zcela nevěrohodné

■ Nevím / nedokážu posoudit

DEZ. Do jaké míry považujete následující zprávy za nevěrohodné, nebo naopak věrohodné?

* Uvedeny jsou pouze narativy, které nejsou dezinformační. Pořadí v grafu se určuje jako rozdíl věrohodnosti a nevěrohodnosti

Věřohodnost aktuálních dezinformačních narativů*:

DEZ. Do jaké míry považujete následující zprávy za nevěrohodné, nebo naopak věrohodné?

* Uvedeny jsou pouze dezinformační narativy. Pořadí v grafu se určuje jako rozdíl věrohodnosti a nevěrohodnosti

Věrohodnost aktuálních narativů

SOCIODEMOGRAFIE

Pozitivním výstupem je, že jako nejvěrohodnější narativy označovali respondenti ty dva, které byly do dotazníku zařazeny jako pravdivé, aby výběr nesestával pouze z dezinformačních narativů. Jedná se o narativ o kontrolách na hranicích se Slovenskem kvůli přílivu migrantů a informace o umělé inteligenci ChatGPT.

Nízké popularitě se narativu o kontrolách na hranicích dostalo u mladších generací (nejmladší do 24 let jej považovali za „zcela věrohodný“ signifikantně méně často oproti všem ostatním věkovým skupinám, přičemž s postupujícím věkem věrohodnost rostla), u silnějších uživatelů internetu (signifikantně méně často považovali narativ za „zcela věrohodný“ oproti lidem ve skupině „jednou denně nebo téměř denně“ i oproti „méně často“), ale také u lidí se základním vzděláním (významně méně často tomuto narativu věřili oproti ostatním skupinám ve vzdělání).

Narativ o ChatGPT považovali obecně za věrohodnější muži oproti ženám. Velmi silné podpoře se pak těšil u nejmladších do 24 let (významně častěji oproti všem ostatním věkovým skupinám jej mladí považovali za „zcela věrohodný“), u silných uživatelů internetu, u respondentů z Prahy (signifikantně důvěryhodnější oproti většině regionů) a z hlediska vzdělání nejen u vysokoškoláků, ale překvapivě také u lidí se základním vzděláním (obě tyto skupiny považovaly narativ za „zcela věrohodný“ signifikantně častěji v porovnání s oběma se středoškoláky s maturitou i bez ní).

Relativně vysoké popularitě se potom těšil dezinformační narativ o výskytu tuberkulózy na Olomoucku, signifikantně častěji ve věkové skupině 45-54 let a u nezaměstnaných respondentů.

Věrohodnost aktuálních narativů V SOUVISLOSTI S POLITICKÝMI HODNOTAMI

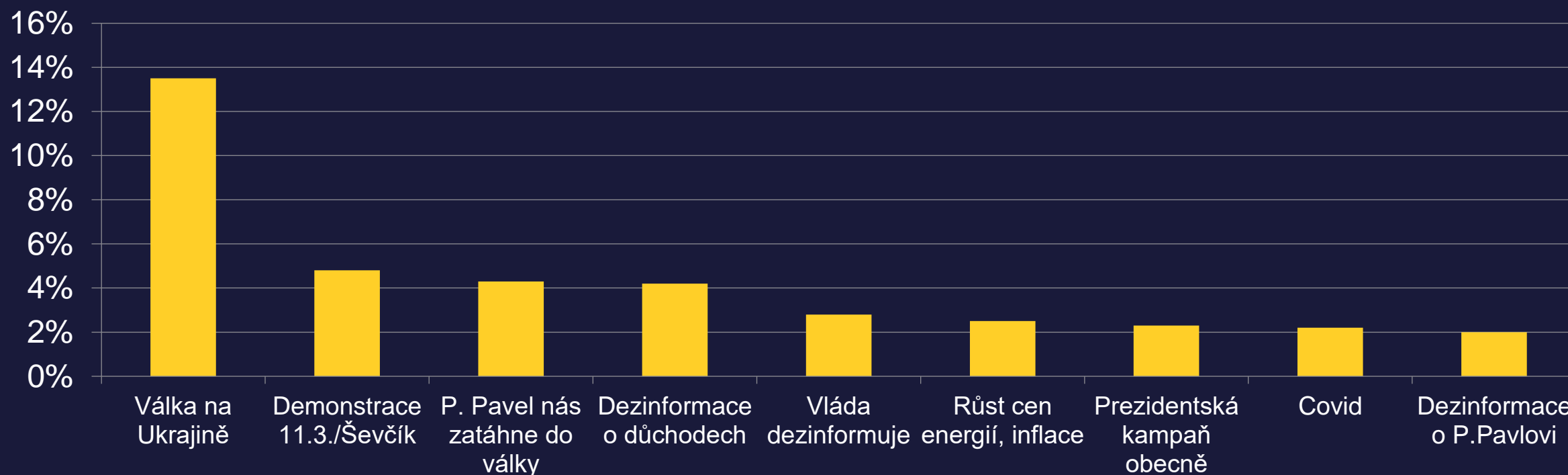
Voliči, kteří se označují jako liberální, významně častěji správně důvěřují uvedenému „narativu“ o ChatGPT, který je pouze definicí této platformy. Konzervativní voliči signifikantně častěji věří narativu, že Plynovod Nord Stream zničily na dálku odpálené výbušniny Pentagonu.

Krajní voliči levice významně častěji věří narativům o zvýšeném výskytu tuberkulózy na Olomoucku kvůli výcviku ukrajinských vojáků a také o indoktrinaci ve školství s cílem neoliberální transformace. Zejména tato druhá statistika ukazuje na skutečnost, že levicové voliče v ČR není možné tradičně spojovat s liberalismem, jak tomu bývá v některých západních zemích.

Voliči Andreje Babiše v prezidentské volbě mají obecně tendenci věřit dezinformačním narativům spíše než voliči Petra Pavla.

Dezinformace, která Vás v uplynulém měsíci zaujala*

1/3 – Jaká to byla?

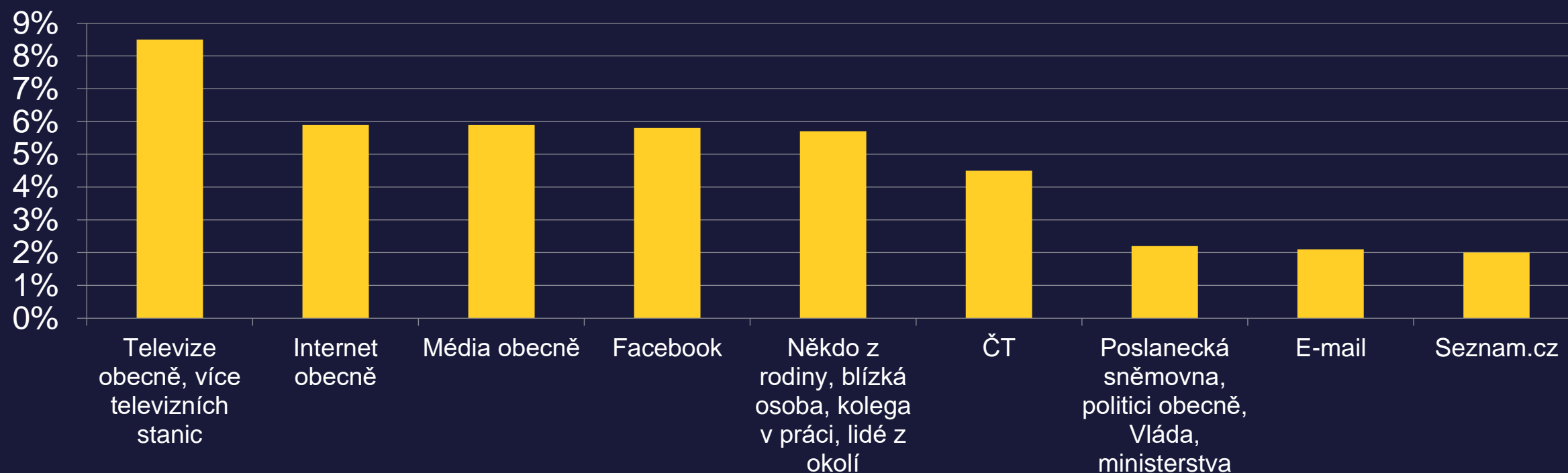

IP01A. Popište vlastními slovy, jaká nepravdivá či manipulativní informace (někdy též označovaná jako „dezinformace“) Vás v uplynulém měsíci zaujala?

* Do grafu jsou z otevřené otázky zahrnuty překódované odpovědi, které dosáhly alespoň 2% četnosti

Dezinformace, která Vás v uplynulém měsíci zaujala*

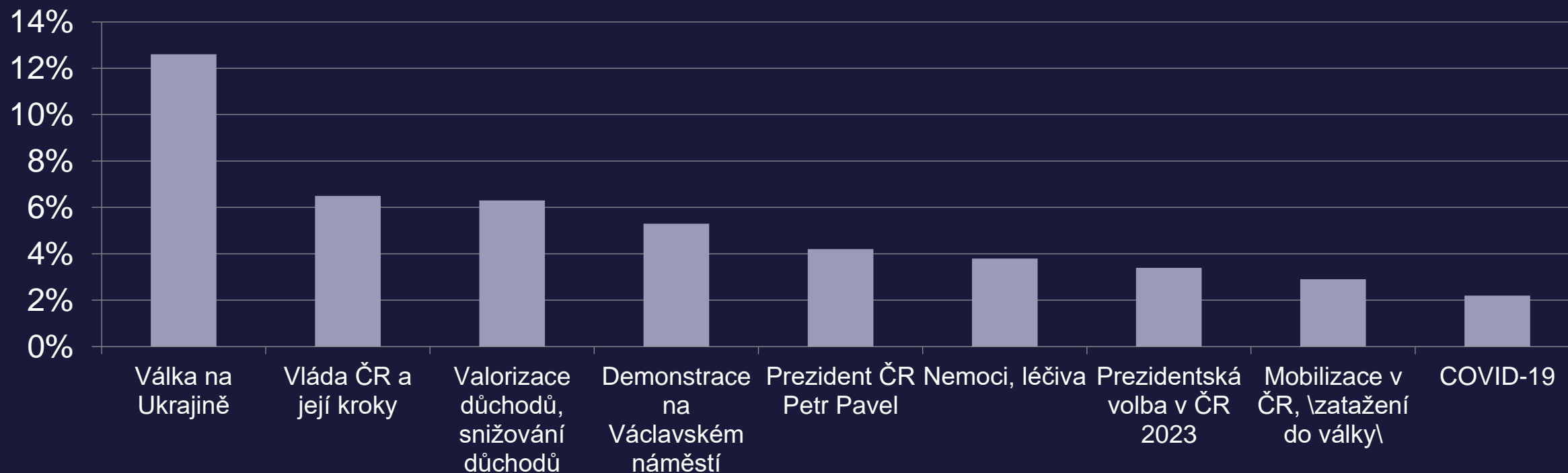
1/3 – Jaký byl zdroj?

IP01A. Popište vlastními slovy, jaká nepravdivá či manipulativní informace (někdy též označovaná jako „dezinformace“) Vás v uplynulém měsíci zaujala?

* Do grafu jsou z otevřené otázky zahrnuty překódované odpovědi, které dosáhly alespoň 2% četnosti

Dezinformace, která Vás v uplynulém měsíci zaujala* 2/3 – Jaká to byla?

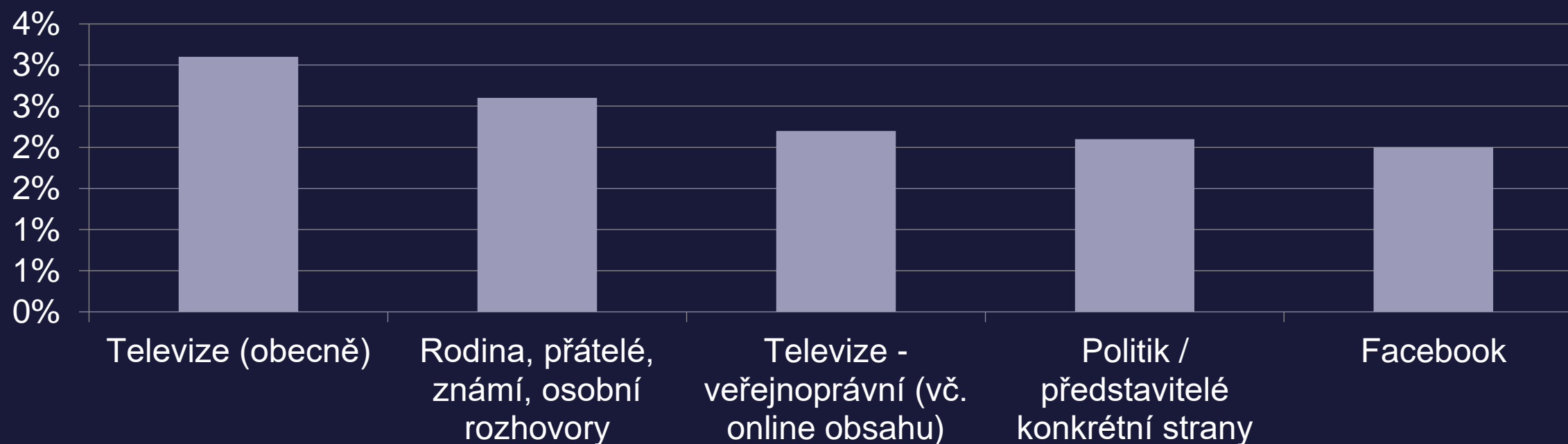

IP01B. Popište vlastními slovy, jaká nepravdivá či manipulativní informace (někdy též označovaná jako „dezinformace“) Vás v uplynulém měsíci zaujala?

* Do grafu jsou z otevřené otázky zahrnuty překódované odpovědi, které dosáhly alespoň 2% četnosti

Dezinformace, která Vás v uplynulém měsíci zaujala*

2/3 – Jaký byl zdroj?

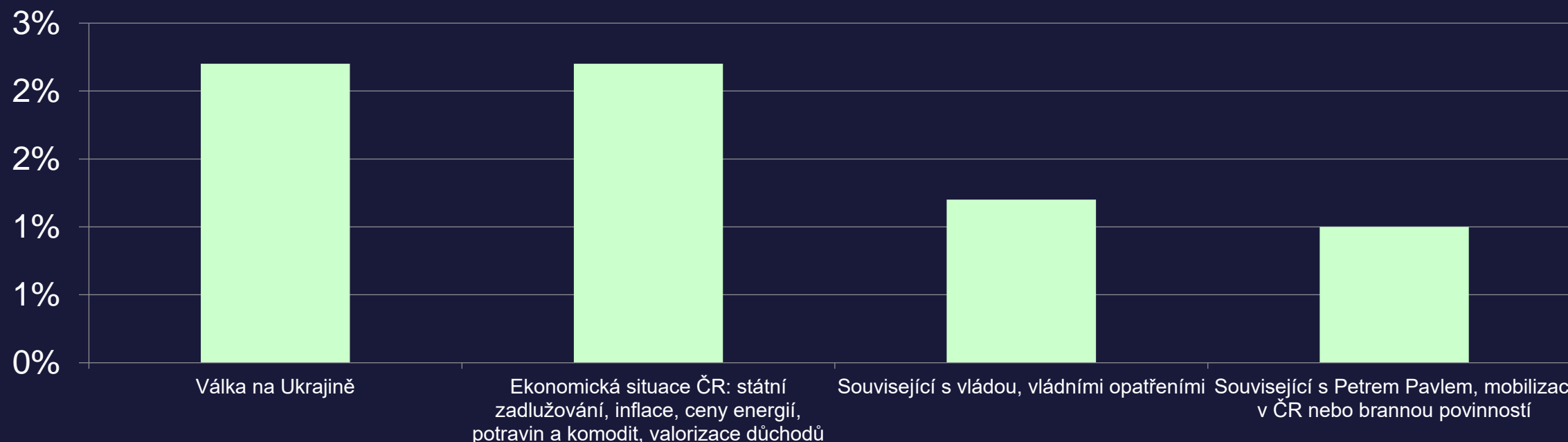

IP01B. Popište vlastními slovy, jaká nepravdivá či manipulativní informace (někdy též označovaná jako „dezinformace“) Vás v uplynulém měsíci zaujala?

* Do grafu jsou z otevřené otázky zahrnuty překódované odpovědi, které dosáhly alespoň 2% četnosti

Dezinformace, která Vás v uplynulém měsíci zaujala*

3/3 – Jaká to byla?

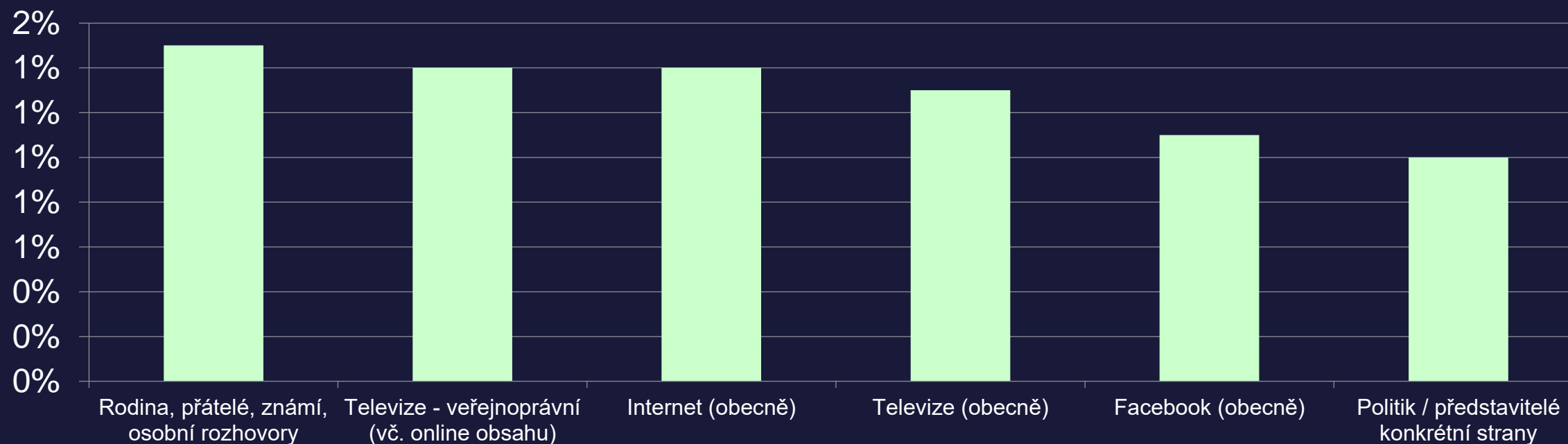

IP01C. Popište vlastními slovy, jaká nepravdivá či manipulativní informace (někdy též označovaná jako „dezinformace“) Vás v uplynulém měsíci zaujala?

* Do grafu jsou z otevřené otázky zahrnuty překódované odpovědi, které dosáhly alespoň 1% četnosti

Dezinformace, která Vás v uplynulém měsíci zaujala*

3/3 – Jaký byla zdroj?

IP01C. Popište vlastními slovy, jaká nepravdivá či manipulativní informace (někdy též označovaná jako „dezinformace“) Vás v uplynulém měsíci zaujala?

* Do grafu jsou z otevřené otázky zahrnuty překódované odpovědi, které dosáhly alespoň 1% četnosti

Dezinformace, která Vás v uplynulém měsíci zaujala

SHRNUTÍ 1/2

Jako nejčastější téma se v odpovědích respondentů objevovala válka na Ukrajině. Lidé měli možnost vypsát celkem tři narativy a válku nejčastěji zmiňovali při všech třech příležitostech.

Mezi dalšími odpověďmi s vysokou četností se vyskytovala Vláda ČR a její kroky, ekonomická situace ČR (a s ní spojená témata jako růst cen energií a – v době sběru dat velmi aktuální – valorizace důchodů), dezinformace spojené s prezidentem Petrem Pavlem, ale také demonstrace na Václavském náměstí a aféra okolo doc. Miroslava Ševčíka.

Jako nejčastější zdroje se v odpovědích bohužel nejčastěji objevovaly obecné termíny (takto odpovídali významně častěji starší ročníky a sporadičtější uživatelé internetu): televize, internet, média. Z konkrétnějších odpovědí se vysoko umístily rozhovory s rodinnými příslušníky nebo známými (častěji takto odpovídají VŠ vzdělání), ale také sociální síť Facebook a Česká televize (ČT významně nejčastěji u respondentů 65+). U populace se základním vzděláním se významně častěji objevoval Twitter.

IP01. Popište vlastními slovy, jaká nepravdivá či manipulativní informace (někdy též označovaná jako „dezinformace“) Vás v uplynulém měsíci zaujala?

Dezinformace, která Vás v uplynulém měsíci zaujala

SHRNUTÍ 2/2

Téma války na Ukrajině častěji akcentovali muži než ženy, ale také vysokoškolsky vzdělaná populace.

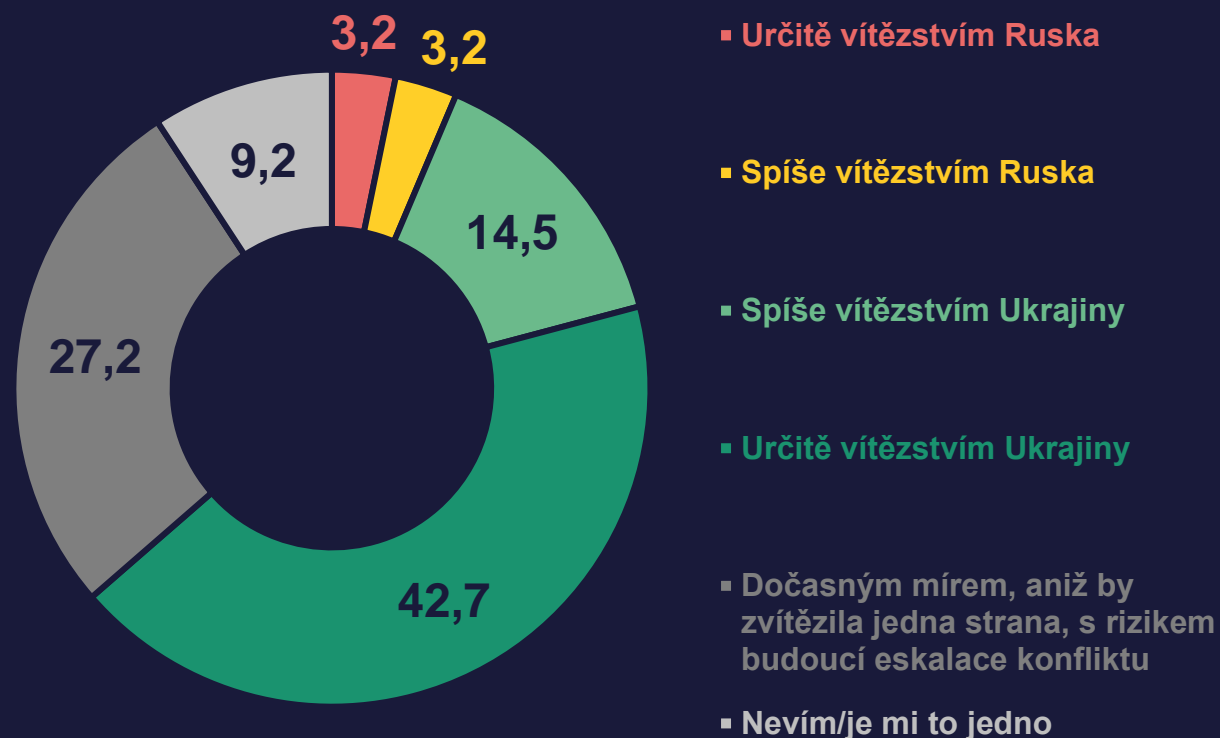
Témata jako valorizace důchodů, dezinformace ze strany Vlády, demonstrace 11.3 či aféra doc. Ševčíka se objevovaly spíše u starších ročníků 55+, u nejstarších 65+ ještě více.

Naopak mladší ročníky (též populace studentů) vypisovaly častěji témata spojená s Petrem Pavlem a brannou povinností / zavlčením ČR do války. Kromě toho byla u nejmladších ročníků (16-24) nalezena vysoká statistická signifikance pro rozmanité specifické odpovědi, které se „nevešly“ do už tak poměrně širokého kódovníku. To může ukazovat i na vyšší konzumaci informací v důsledku času stráveného na internetu.

V otevřených otázkách se mimo jiné projevila rozmanitost vnímání termínu „dezinformace“ ve společnosti. Zejména u emocionálně nabitých témat jako válka na Ukrajině nebo aféra okolo doc. Ševčíka považovali lidé za dezinformace poměrně různorodé narativy.

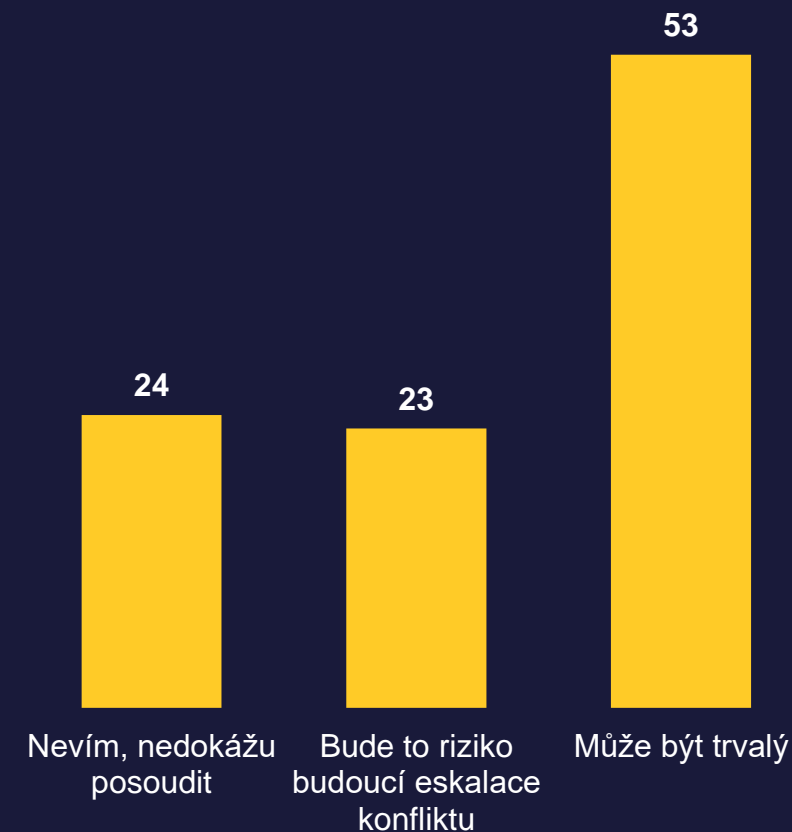
IP01. Popište vlastními slovy, jaká nepravdivá či manipulativní informace (někdy též označovaná jako „dezinformace“) Vás v uplynulém měsíci zaujala?

Výsledek války na Ukrajině

D01. Jak byste si přál(a), aby skončil konflikt na Ukrajině

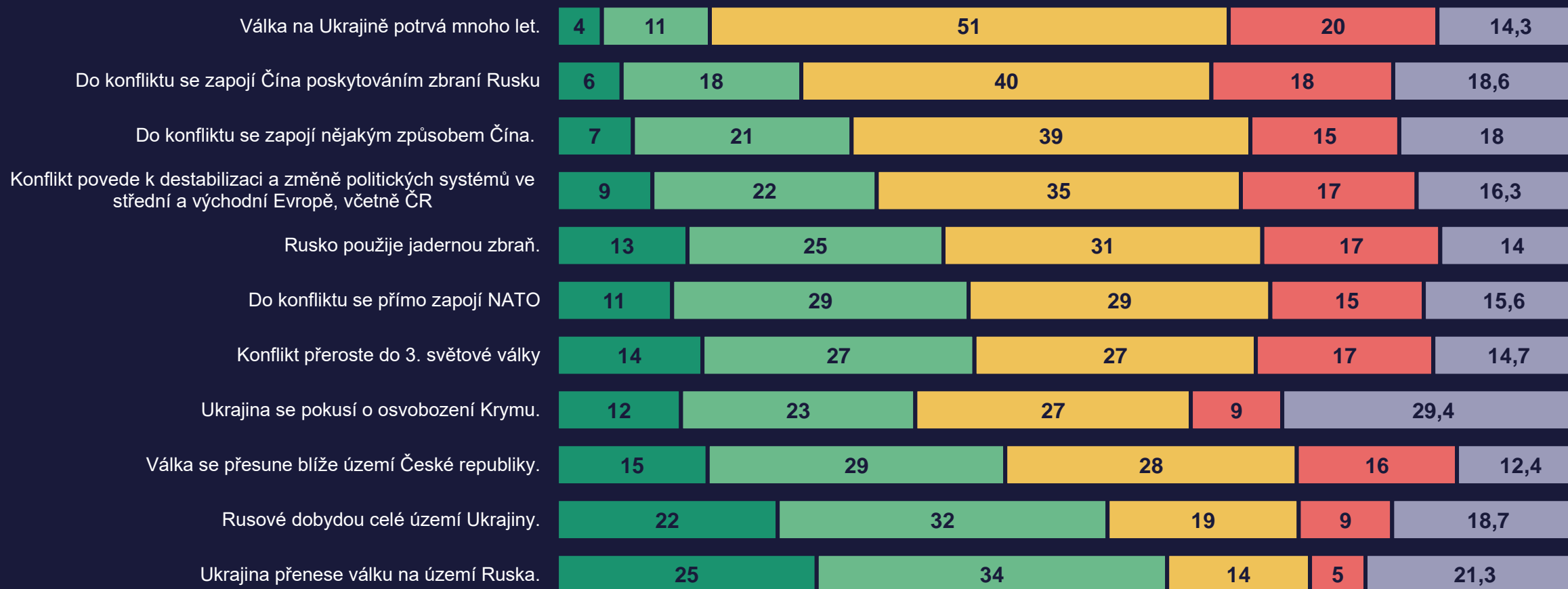
N=3036

D01B. A myslíte si, že takový dočasný mír může být trvalý nebo to bude riziko budoucí eskalace konfliktu?

N=826

Scénáře války na Ukrajině*

■ Rozhodně se neobávám
■ Spíše se neobávám
■ Spíše se obávám
■ Rozhodně se obávám
■ Nevím, nedokážu se rozhodnout

D02. Nakolik se obáváte následujících scénářů vývoje konfliktu na Ukrajině?

* Pořadí v grafu se určuje dle rozdílu potvrzených a popřených obav

Válka na Ukrajině

SOCIODEMOGRAFIE

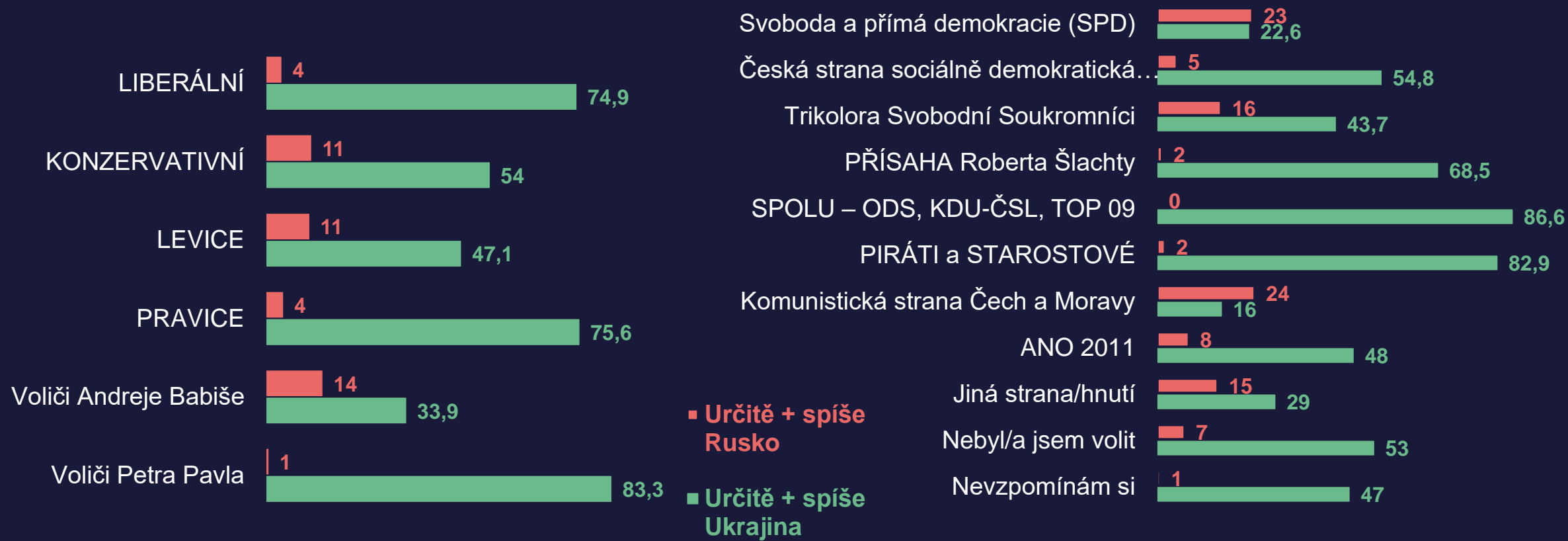
Majoritní podporu má v ČR ukrajinská strana konfliktu – nejvyšší u populace do 24 let, u vysokoškolsky vzdělané populace a u respondentů z Prahy s Středních Čech.

Nicméně zároveň poměrně vysoké procento populace (27 %) si přeje, aby konflikt skončil dočasným mírem bez vítězství jakékoliv strany (častěji ženy, které jsou zároveň signifikantně méně rozhodné v přání vítězství Ukrajině. Kromě toho také voliči SPD a KSČM). Po doptání se těchto respondentů na předpokládanou povahu míru vyplývá, že nadpoloviční většina věří v jeho trvání.

Mezi významné obavy spojené s válkou na prvním místě patří, že konflikt potrvá mnoho let. V závěsu se objevují odpovědi spojené se zapojením čínské strany do konfliktu, ale také možnost, že konflikt povede k destabilizaci politických systémů ve střední a východní Evropě, včetně ČR (že se válka přesune až k hranicím ČR se lidé ovšem příliš neobávají). Nejméně se lidé obávají eventuality, kdy Ukrajina přenesení válku na území Ruské federace, ale také možnosti, že by Rusko dobylo celé ukrajinské území.

Válka na Ukrajině

SOUVISLOST S POLITICKÝMI HODNOTAMI 1/2

Válka na Ukrajině

SOUVISLOST S POLITICKÝMI HODNOTAMI 2/2

Vítězství Ukrajiny si spíše přejí voliči liberální a voliči praví, také voliči Petra Pavla v prezidentských volbách a koalic SPOLU a PirSTAN ve volbách sněmovních. V menší míře to platí také pro voliče PŘÍSAHY Roberta Šlachty.

Levicoví voliči si naopak významně častěji oproti praví voličům přejí dočasný mír bez vítězství jedné strany, což mají společné s voliči Andreje Babiše (v prezidentských volbách) a s voliči KSČM, v menší míře pak s voliči SPD a v ještě menší míře s voliči ČSSD a ANO. Jsou to ale také právě levicoví voliči, kteří si častěji přejí vítězství Ruska.

Z těch, kteří věří v možnost míru, potom věří nejsilněji v jeho trvalost konzervativní a levicoví voliči, také voliči Andreje Babiše, KSČM, SPD a v menší míře i ČSSD.

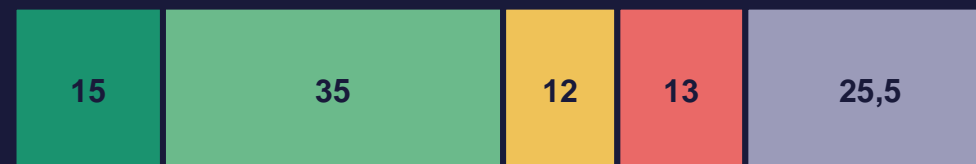
Levicoví voliči se také spíše než praví obávají, že konflikt přeroste do 3. světové války, nebo že se do konfliktu přímo zapojí NATO. To platí i pro voliče SPD. Ti se zároveň statisticky významně častěji obávají, že konflikt povede k destabilizaci politických systémů ve střední a východní Evropě. Voliči Andreje Babiše obecně reportovali vyšší tendenci obávat se všech možných scénářů kromě zapojení se Číny do konfliktu, ruského vítězství a nasazení ruského jaderného arzenálu.

DCA

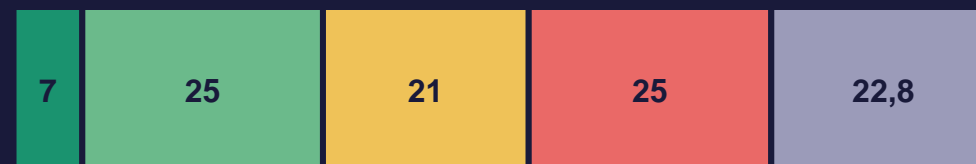
Smlouva DCA se obecně těší podpoře a lidé dokáží rozlišovat pravdivé a nepravdivé informace, které okolo ní kolují.

Narativ o omezení suverenity ČR v důsledku její ratifikace se těší nejnižší míře důvěryhodnosti, významně nejnižší u nejmladších ročníků do 24 let, u vysokoškolsky vzdělané populace, v Praze (oproti zbytku Čech) a ve velkých městech nad 100 000 obyvatel. U voličů SPD a KSČM se naopak těší signifikantně vyšší podpoře.

Po ratifikaci smlouvy DCA by mělo dojít k ekonomicky výhodným dodávkám americké vojenské techniky pro českou armádu.

Po ratifikaci smlouvy DCA by mělo dojít k pravidelnému pohybu amerických vojáků po území ČR.

Po ratifikaci smlouvy DCA by mělo dojít ke vzniku americké vojenské základny na území ČR.

Po ratifikaci smlouvy DCA dojde k omezení suverenity ČR.

▪ Rozhodně souhlasím
▪ Spíše souhlasím
▪ Spíše nesouhlasím
▪ Rozhodně nesouhlasím
▪ Nevím, nedokážu se rozhodnout

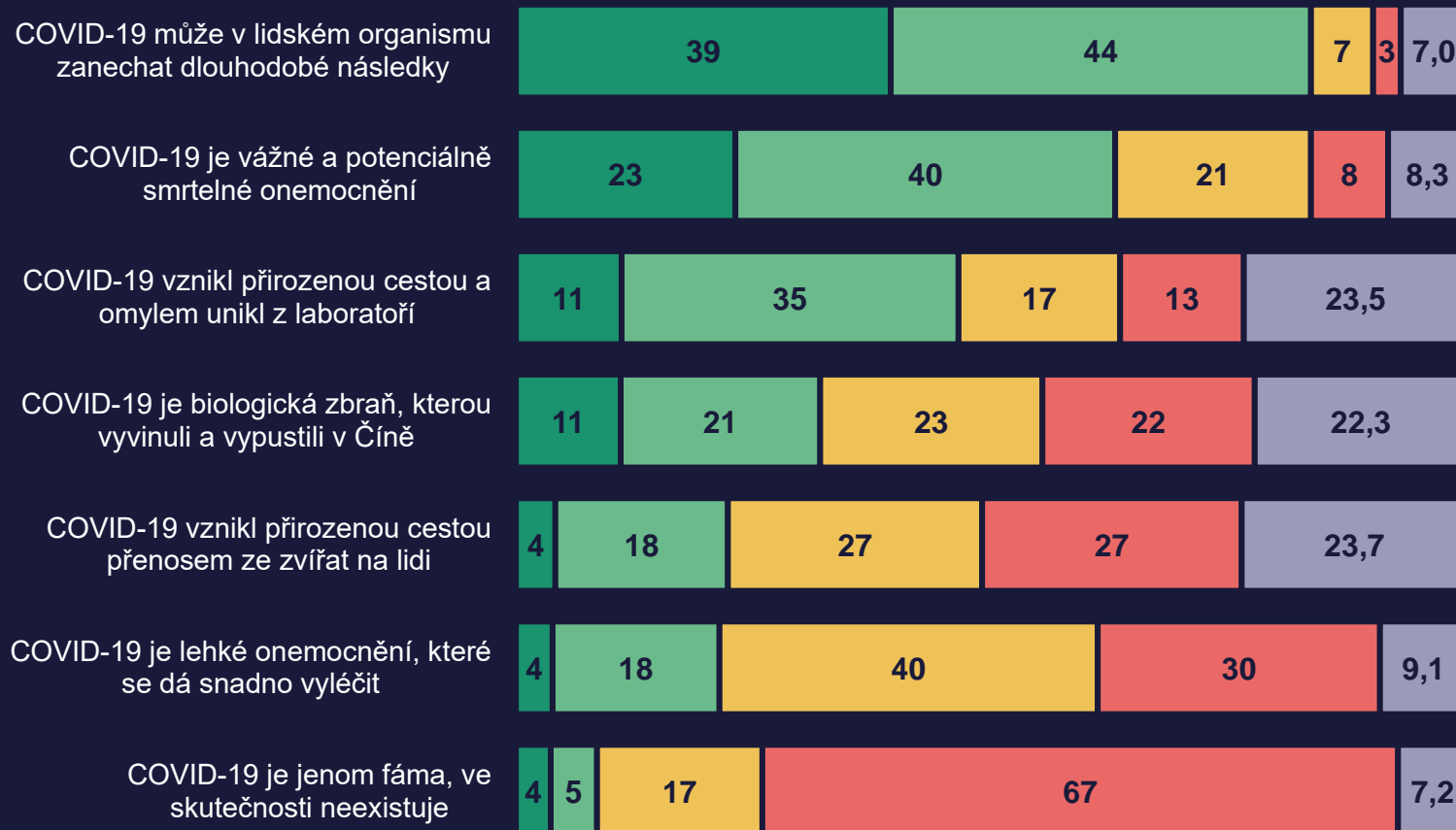
D04. . Česká republika se chystá prohloubit spolupráci s USA podpisem a ratifikací česko-americké dohody o obranné spolupráci (DCA), která má usnadnit případný pobyt amerických vojáků v ČR. Nakolik souhlasíte s následujícími výroky?

* Pořadí v grafu se určuje jako rozdíl souhlasných a nesouhlasných odpovědí

COVID-19

Byť se současná situace okolo koronaviru může na první pohled zdát velmi uvolněná, z výsledků šetření naopak vyplývá, že ani po 3 letech pandemie lidé neztrácejí obezřetnost.

Podle odpovědí respondentů se onemocnění stále jeví jako vážné a potenciálně smrtelné, které vzniklo přirozeně a omylem uniklo z laboratoře. Významné nárůsty v důvěře dezinformačním narativům (fáma nebo lehké onemocnění) se překvapivě neobjevují ani u voličů stran SPD a KSČM. Objevují se však u voličů Andreje Babiše v prezidentské volbě 2023 a ještě více u nevoličů.

■ Rozhodně souhlasím
 ■ Spíše souhlasím
 ■ Spíše nesouhlasím
 ■ Rozhodně nesouhlasím
 ■ Nevím, nedokážu se rozhodnout

D05. Nakolik souhlasíte s následujícími výroky o onemocnění COVID-19?

* Pořadí v grafu se určuje jako rozdíl souhlasných a nesouhlasných odpovědí

Demonstrace „Česko proti bídě“

Demonstrace Česko proti bídě se do povědomí zapsala především jako protestní: odpověď „projev nesouhlasu se současnou vládou“ se umístila nejvýše, naopak odpověď „podpořit opoziční politické strany“ nebo „podpořit zájmy Ruska“ až druhá a třetí odspoda.

Kromě protestu šlo demonstrantům dle respondentů také o zaměření pozornosti vlády na české národní zájmy a zájmy českých lidí v tíživé situaci způsobené současnou ekonomickou situací.

D06. V sobotu 11.3. proběhla v Praze na Václavském náměstí demonstrace s názvem Česko proti bídě. O co podle Vás v této akci šlo?

N=2970

Funkce zmocněnce pro média a dezinformace

Funkce vládního zmocněnce pro média a dezinformace není lidem příliš známá.

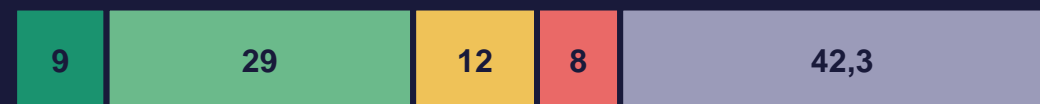
S tím souvisí též fakt, že co se týče popularity této role, odpovědi respondentů se rozcházejí.

Lidé se nicméně nedomnívají, že by tato funkce měla představovat hrozbu pro svobodu slova v ČR. Opačný názor zastávají signifikantně častěji muži, lidé ve věkové kategorii 45-54 a částečně 65+.

Do tohoto okamžiku jsem nevěděl(a), že na Úřadu vlády ČR existovala pozice vládního zmocněnce pro oblast médií a dezinformací.

Je správné, že agenda zrušené pozice vládního zmocněnce pro média a dezinformace přešla pod poradce pro národní bezpečnost, který má v kompetenci tajné...

Funkce vládního zmocněnce byla potřebná, protože má na vládní úrovni existovat koordinátor boje proti lživým a manipulativním informacím.

Funkce vládního zmocněnce byla zbytečná, protože šíření lživých a manipulativních informací je nedílnou součástí mediální komunikace a nic se s tím nedá dělat.

Na vládní úrovni by neměla existovat žádná pozice nebo odbor, který by se zabýval problematikou dezinformací.

Funkce vládního zmocněnce byla hrozbou pro svobodu slova v ČR.

▪ rozhodně souhlasím ▪ spíše souhlasím ▪ spíše nesouhlasím ▪ rozhodně nesouhlasím ▪ nevím, nedokážu posoudit

IP06. Česká vláda zrušila před měsícem po necelém roce existence funkci vládního zmocněnce pro oblast médií a „dezinformací“, kterou zastával Michal Klíma. Do jaké míry souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími výroky?

* Pořadí v grafu se určuje jako rozdíl souhlasných a nesouhlasných odpovědí

Funkce zmocněnce pro média a dezinformace

SOUVISLOST S POLITICKÝMI HODNOTAMI

Voliči, kteří se umisťují do konzervativní části spektra, se významně častěji domnívají, že na vládní úrovni by neměla existovat pozice nebo odbor zabývající se problematikou dezinformací, a tudíž funkce vládního zmocněnce je zbytečná, ba dokonce hrozbou pro svobodu slova v ČR.

Signifikance u totožných odpovědí byly zaznamenány též u voličů levice.

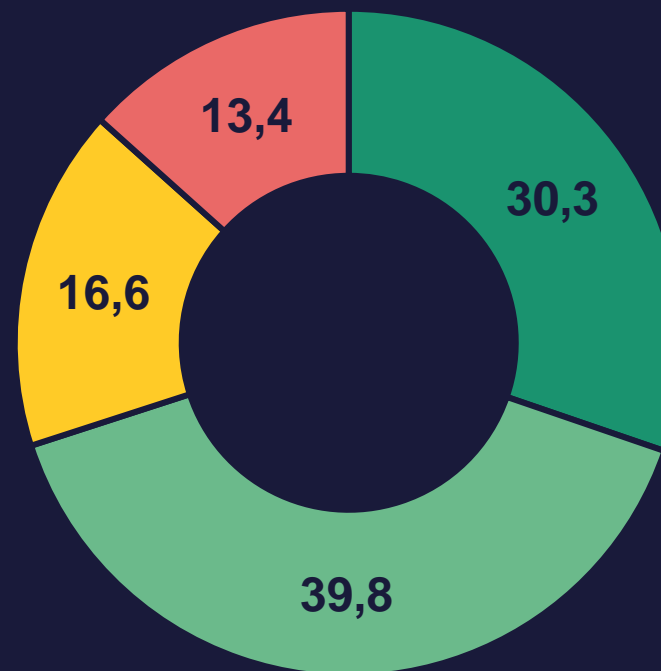
Zmíněné signifikance byly zaznamenány u respondentů, kteří se umisťují na krajní pozici dané politické hodnoty (9-10 na škále 0-10)

Ve prospěch zmíněných tří možností se rovněž vyjadřovali voliči SPD a koalice Trikolora + Svobodní + Soukromníci a voliči Andreje Babiše v prezidentské volbě. Naopak významně méně často takto odpovídali voliči koalice SPOLU a PirSTAN, ale také hnutí ANO 2011 a lidé, kteří ke sněmovním volbám v roce 2021 nepřišli.

Omezení dezinformačních médií ze strany státu

V odpovědích převažuje sentiment podporující státní omezení médií, které záměrně šíří nepravdivé informace (tzn. dezinformace).

Tento názor zastávají významně častěji ženy oproti mužům, také voliči PirSTAN a SPOLU. Opačné stanovisko zastávají voliči SPD a koalice Trikolora + Svobodní + Soukromníci.

■ Určitě ano

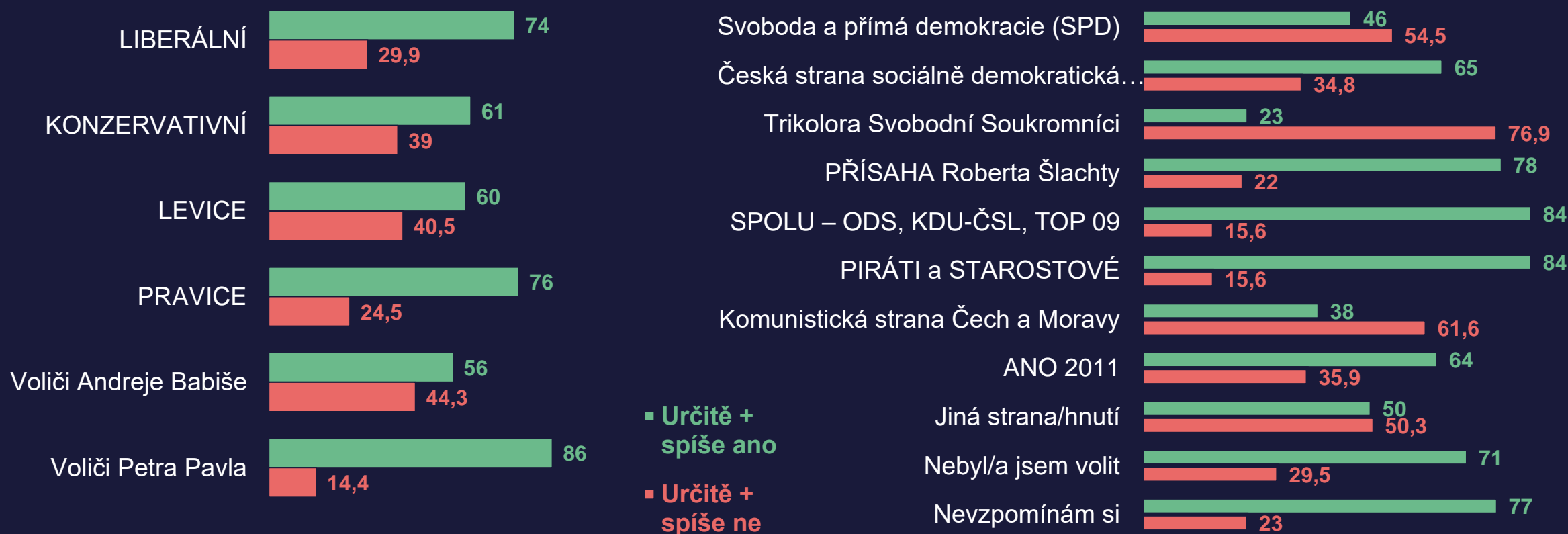
■ Spíše ano

■ Spíše ne

■ Určitě ne

Omezení dezinformačních médií ze strany státu

SOUVISLOST S POLITICKÝMI HODNOTAMI 1/2

IP07. Je správné, když stát omezí nebo znemožní působení médií, která šíří nepravdivé či manipulativní informace (někdy též označované jako „dezinformace“)?

N=3036

Omezení dezinformačních médií ze strany státu

SOUVISLOST S POLITICKÝMI HODNOTAMI 2/2

V souvislosti se škálami politických hodnot se ukazuje, že záleží spíše na pevnosti náležení k jednomu konci politického spektra, než na konkrétní ideologii.

Silně konzervativní voliči (9-10) se významně častěji domnívají, že stát by určitě neměl omezovat působení dezinformačních médií. Silně pravicoví voliči (10) zastávají opačné stanovisko, silně levicoví voliči (1) též, i když s menší rozhodností.

S omezeními souhlasili významně častěji voliči Petra Pavla při volbě prezidenta a voliči koalice SPOLU a PirSTAN a částečně voliči hnutí ANO v parlamentních volbách. Nesouhlasili s nimi voliči SPD, koalice Trikolora + Svobodní + Soukromníci a KSČM.

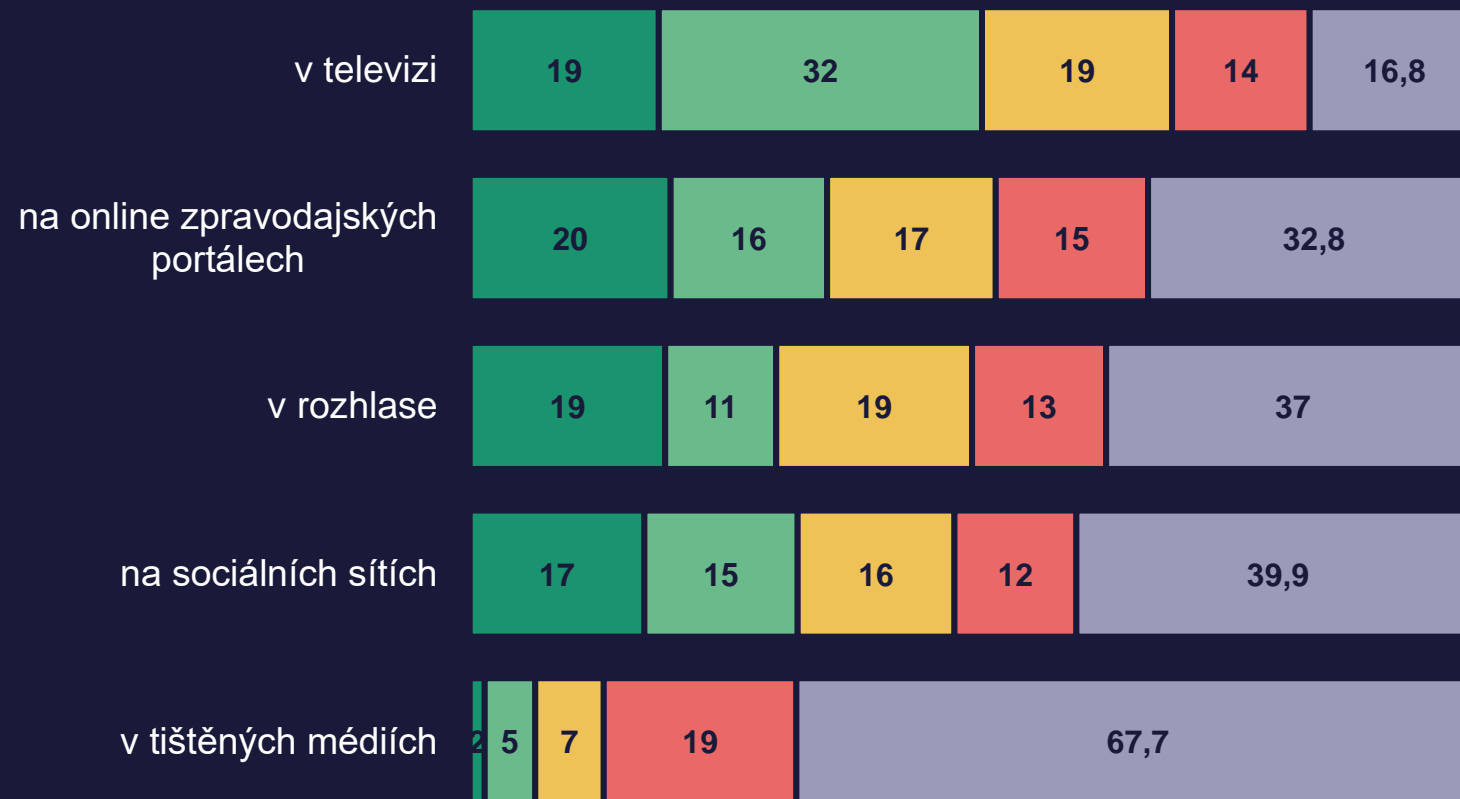

INFORMAČNÍ PROSTŘEDÍ POPULACE

Sledování zpravodajství

Nejčastějším médiem pro sledování zpravodajství je TV (84 % ji sledovalo alespoň jednou týdně), která je zároveň nejčastějším médiem u věkové skupiny 65+. Dále ve srovnatelné míře lidé čerpají z online zpravodajských portálů, rozhlasu a sociálních sítí. Tištěná média jsou v tomto ohledu nejméně populární.

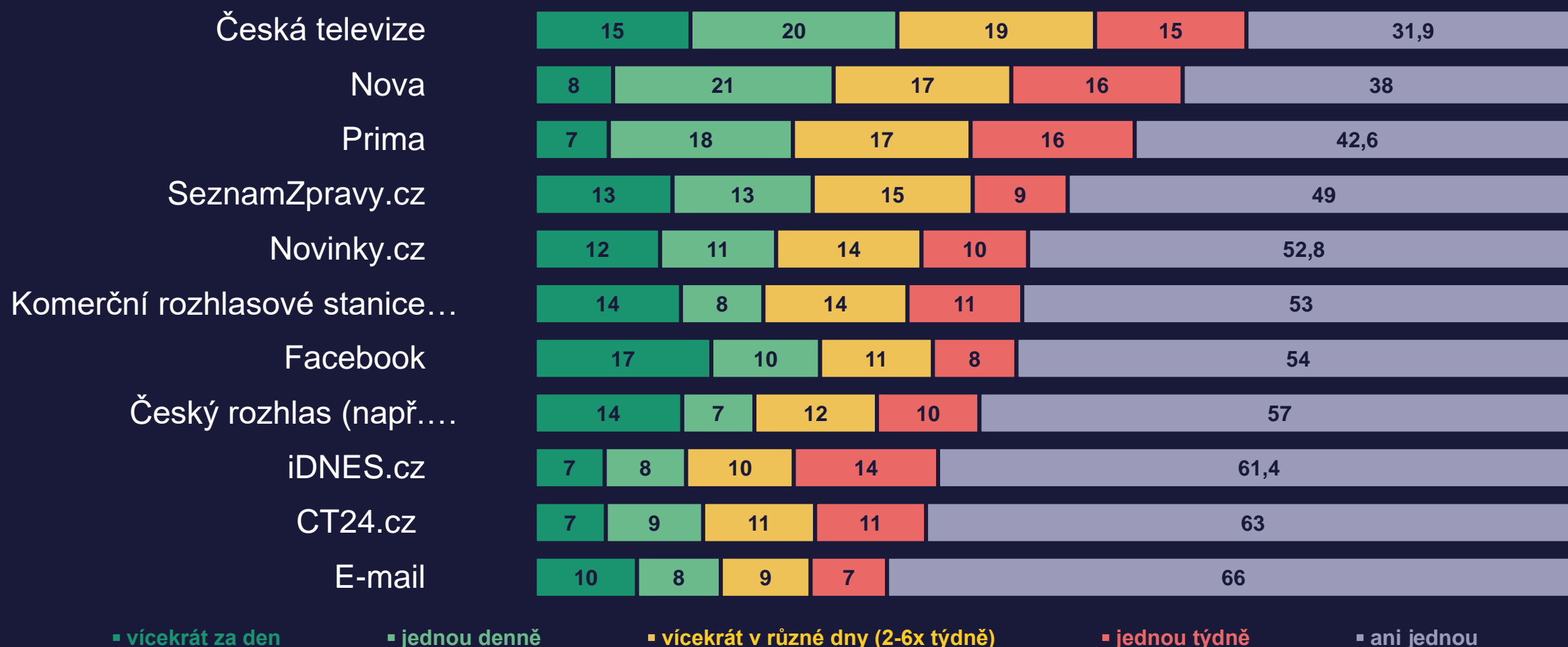
U mužů oproti ženám se vyskytují signifikantní nárůsty ve sledovanosti online portálů a sociálních sítí. Sociální sítě navíc významně častěji oproti všem ostatním skupinám sledují svobodní lidé. Vysokoškolsky vzdělaní významně častěji než ostatní čerpají z online portálů.

■ vícekrát za den
 ■ jednou denně
 ■ vícekrát v různé dny (2-6x týdně)
 ■ jednou týdně
 ■ ani jednou

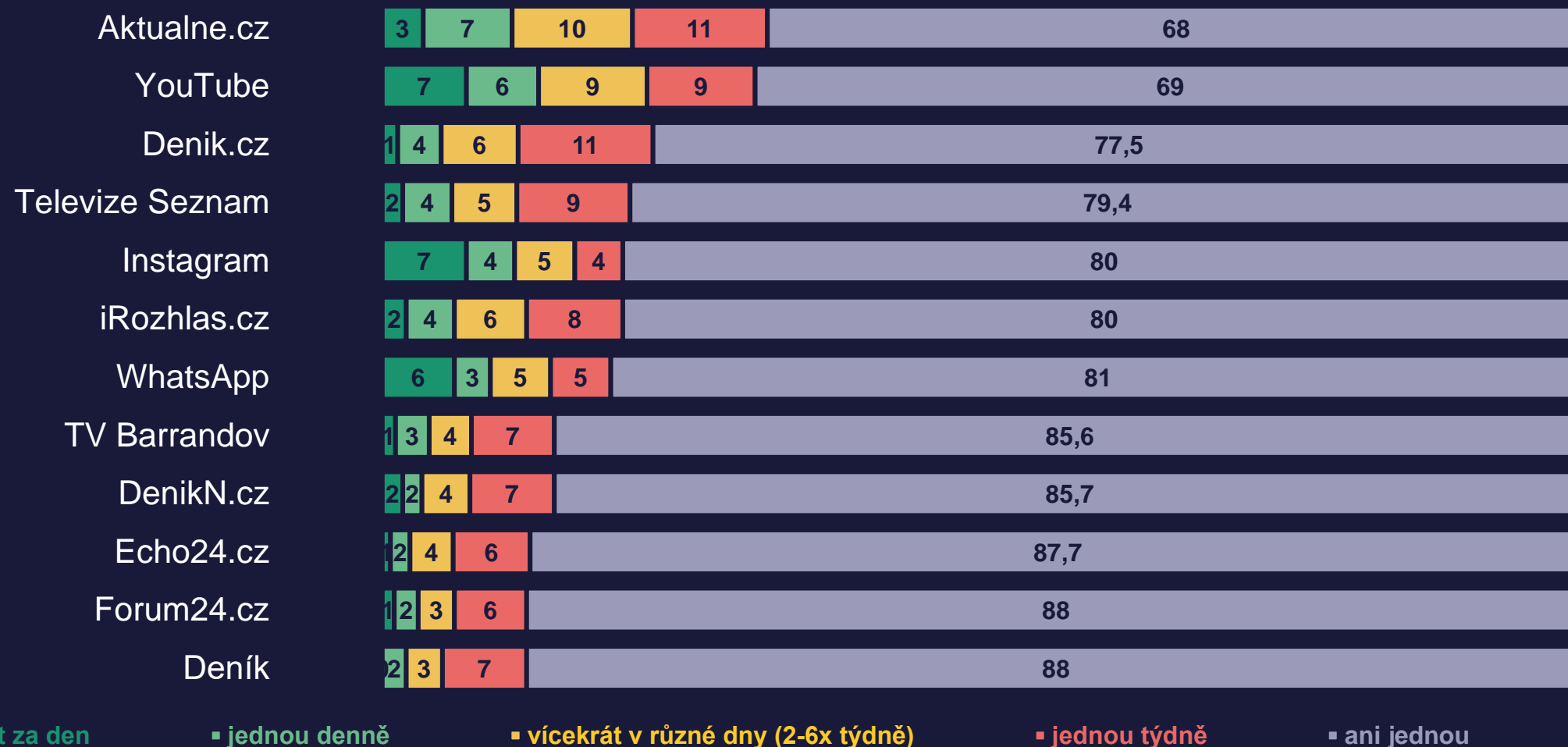
Zdroje informací o událostech 1/3

IPP02. Když se zamyslíte nad uplynulým měsícem, jak často jste v běžném týdnu získával/a informace o událostech doma i ve světě z následujících zdrojů

ONLINE N=2178; SOCIÁLNÍ SÍŤE N=1945; TV N=2552; TISK N=947

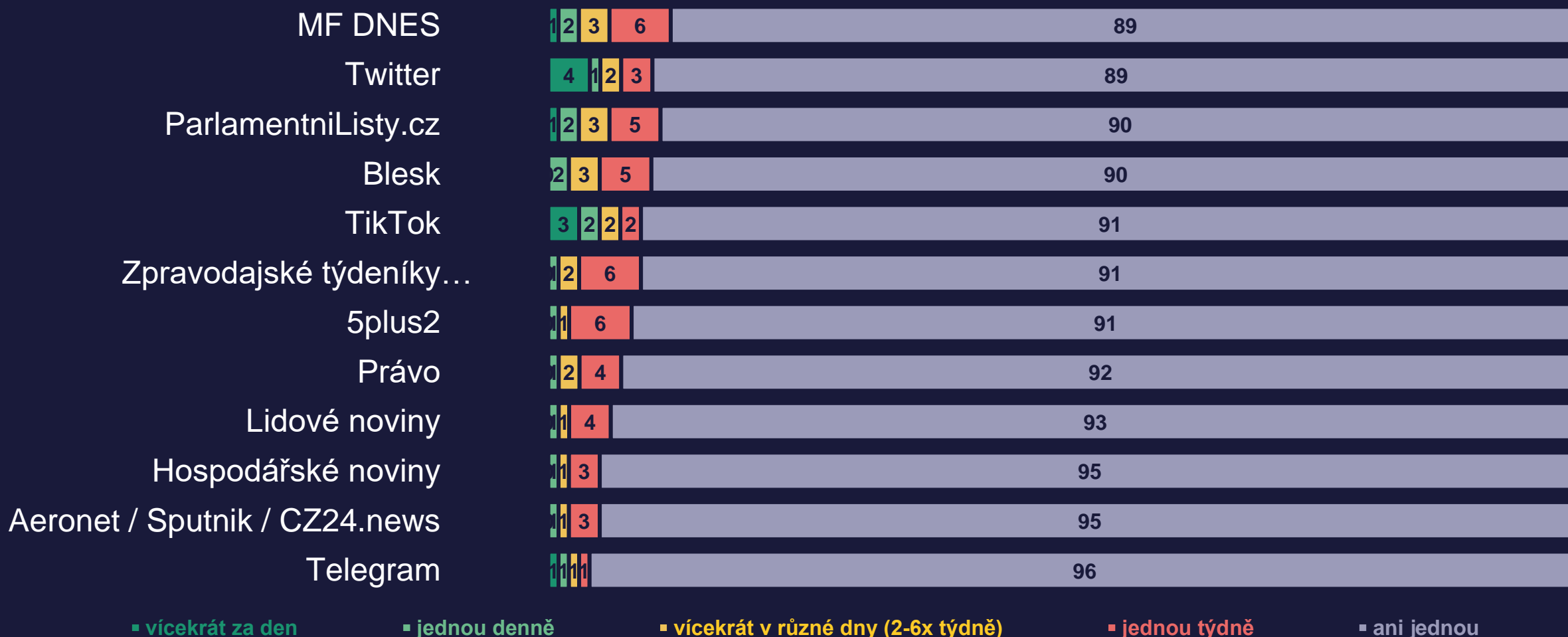
Zdroje informací o událostech 2/3

IPP02. Když se zamyslíte nad uplynulým měsícem, jak často jste v běžném týdnu získával/a informace o událostech doma i ve světě z následujících zdrojů

ONLINE N=2178; SOCIÁLNÍ SÍTĚ N=1945; TV N=2552; TISK N=947

Zdroje informací o událostech 3/3

IPP02. Když se zamyslíte nad uplynulým měsícem, jak často jste v běžném týdnu získával/a informace o událostech doma i ve světě z následujících zdrojů

ONLINE N=2178; SOCIÁLNÍ SÍŤE N=1945; TV N=2552; TISK N=947

Zdroje informací o událostech

SHRNUTÍ

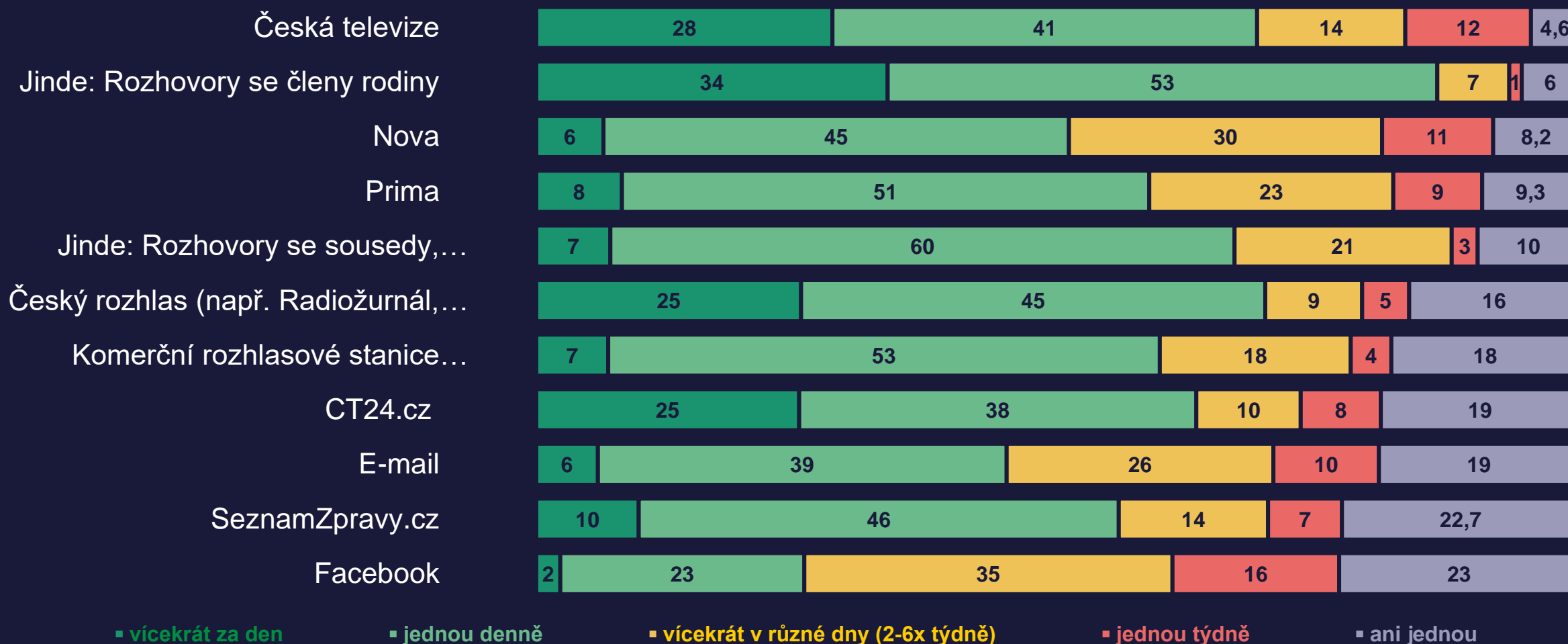
Televizní kanály (ČT, Nova, Prima) byly respondenty označeny jako nejčastější zdroj informací, častěji však u starších generací. V závěsu se objevují internetové portály Seznam zprávy a Novinky. Následují rozhlasové stanice: komerční i od Českého rozhlasu, přičemž sociální síť Facebook se těší srovnatelné popularitě.

Pozitivní informací je, že nejméně často respondenti označovali za zdroj informací dezinformační weby Aeronet / Sputnik / CZ24 news a sociální síť Telegram.

Mezi sociálními sítěmi se nízko v žebříčku umístil TikTok a překvapivě i Twitter.

Mezi tištěnými periodiky, které jsou extrémně nepopulární, se nachází deníky Právo, Lidové noviny a Hospodářské noviny.

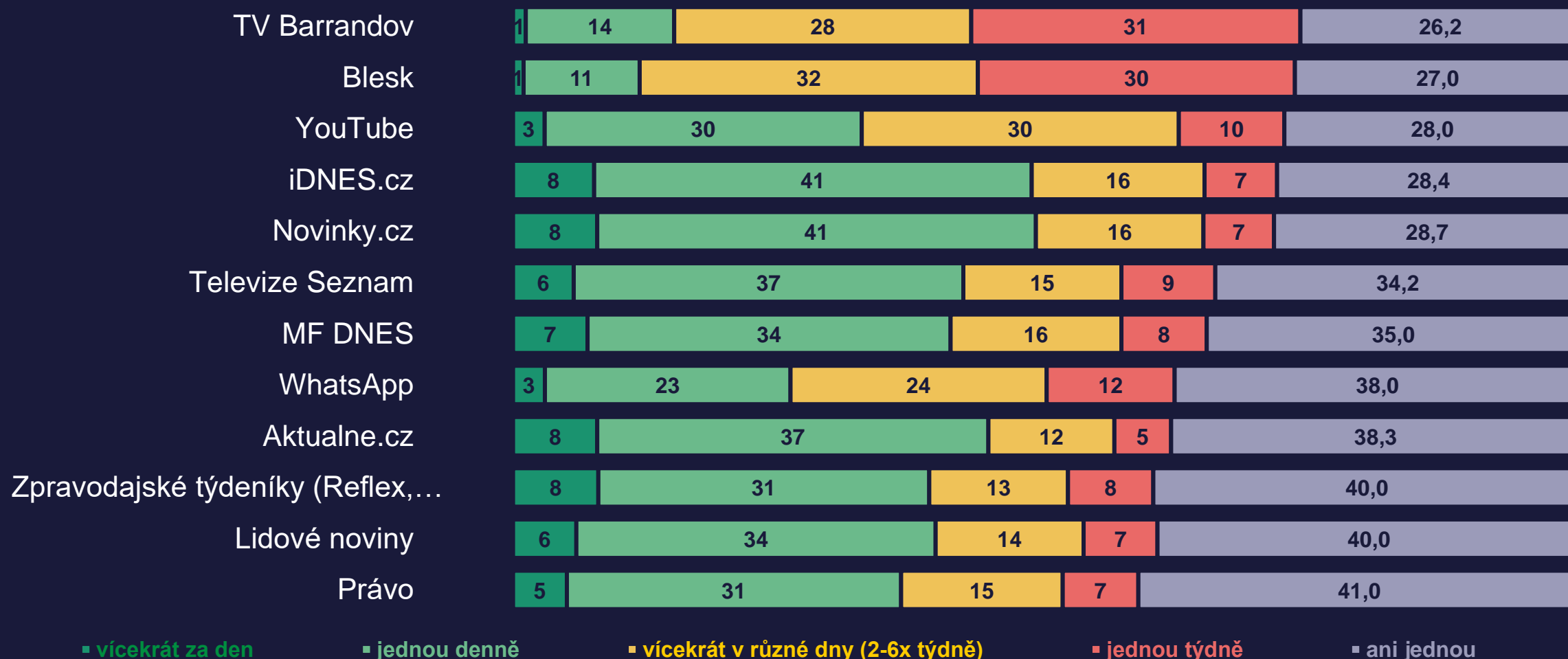
Vnímaná důvěryhodnost zdrojů informací 1/3

IPP03. Za jak důvěryhodné, nebo nedůvěryhodné považujete následující zdroje informací

N=3036

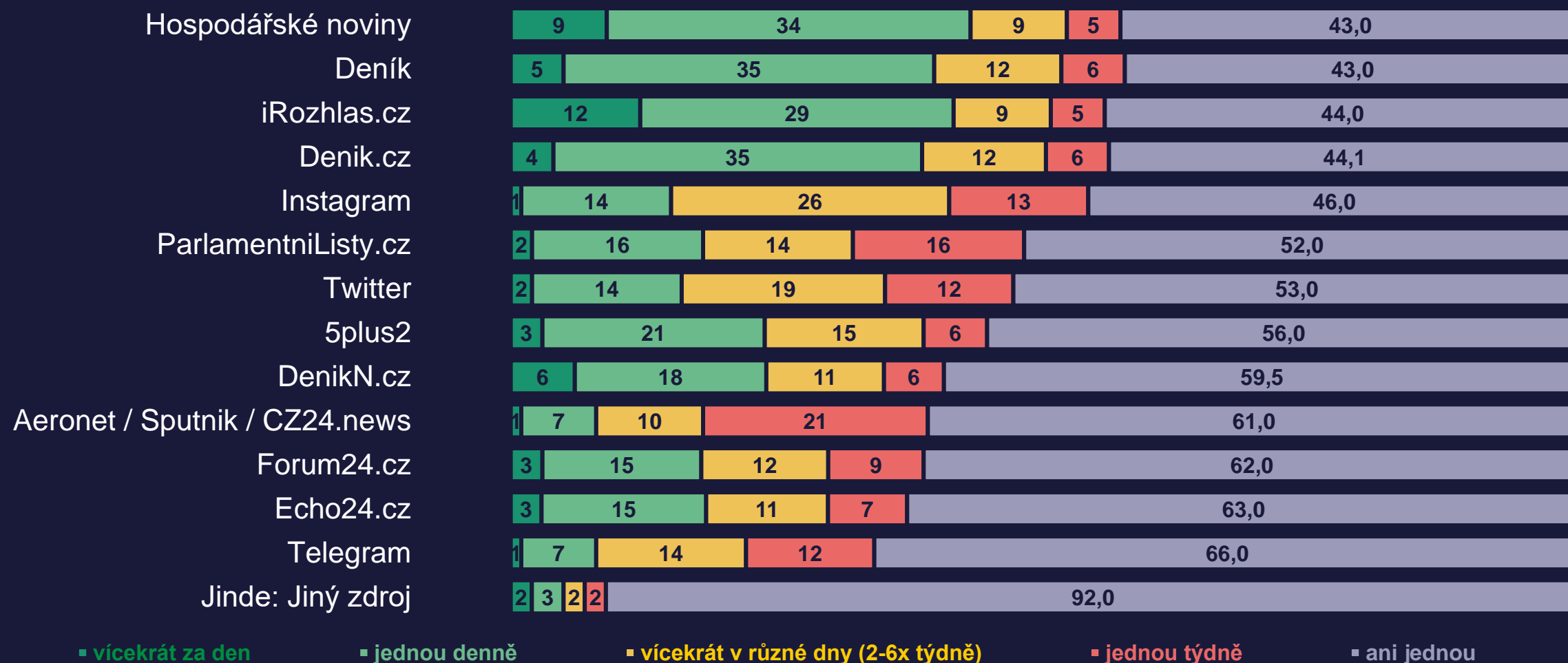
Vnímaná důvěryhodnost zdrojů informací 2/3

IPP03. Za jak důvěryhodné, nebo nedůvěryhodné považujete následující zdroje informací

N=3036

Vnímaná důvěryhodnost zdrojů informací 3/3

IPP03. Za jak důvěryhodné, nebo nedůvěryhodné považujete následující zdroje informací

N=3036

Vnímaná důvěryhodnost zdrojů

SHRNUTÍ

Na prvních příčkách mezi důvěryhodnými zdroji se kromě televizních stanic (ČT, Nova, Prima) objevily rozhovory se členy rodiny, ale i se sousedy, přáteli a kolegy. Český rozhlas a komerční rozhlasové stanice následují v závěsu.

Naopak za nejméně důvěryhodné považují lidé sociální síť Telegram, portály Echo24 a Forum24, dezinformační weby Aeronet / Sputnik / CZ24 news a Deník N.

Relativně nízko (oproti Facebooku) se umístily také sociální sítě Twitter a Instagram.

CEDMO

CEDMO (Central European Digital Media Observatory, Středoevropská observatoř digitálních médií, dále jen CEDMO) je mezinárodní výzkumný multidisciplinární projekt realizovaný s podporou Evropské unie na základě výzvy CEF-TC-2020-2 (European Digital Media Observatory, reference: 2020-EU-IA-0267). Konsorcium CEDMO se skládá z osmi partnerů (např. ČVUT, AFP, KInIT, Demagog.cz) a čtyř subdodavatelů (např. UPOL) pod vedením Univerzity Karlovy. Naší nejsilnější stránkou je různorodý tým tvořený technicky i humanitně zaměřenými vědci, žurnalisty a odborníky na ověřování faktů: zkoumaný problém je totiž ze své podstaty interdisciplinární a vyžaduje zkoumání z různých úhlů.

Kontakt

Anja Grabovac
anja.grabovac@fsv.cuni.cz

MEDIAN

MEDIAN je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software.

Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

MEDIAN je členem odborných sdružení:

SIMAR

TGI Network

American Marketing Association

Přemysl Čech, jednatel MEDIAN, je členem:

ESOMAR

Přemysl Čech

premysl.cech@median.cz

Marek Pecka

marek.pecka@median.cz

Lukáš Kutil

lukas.kutil@median.cz

Ivan Cuker

ivan.cuker@median.cz

MEDIAN, s. r. o.

Národních hrdinů 73

190 12 Praha 9

www.median.eu

225 301 111

Kontakt